

Klaipėdos Likimas Ant Svarstyklių

LIETUVOS VALDŽIA SVARSTO HITLERIO REIKALAVIMUS

Vokietija įteikusi Lietuvai ultimatumą

Lietuvos užsienių reikalų ministeris, Juozas Urbšys, grįždamas iš Romos sustojo Berlyne ir čia turėjo pasitarimą su Vokietijos užsienių reikalų ministru von Ribbentropu. To pasitarimo pasėkoje pirmadienį pasklido žinia, kad Vokietija ketina areksuoti Klaipėdą dar šią savaitę, veikiausia ateinančių šeštadienį. Sugrįžęs į Kauną, ministeris Urbšys raportavo apie pasitarimą valdžiai. Lietuvos valdžia ir seimas dabar svarsto jo pranešimą.

—X—*—X—

KAUNAS, kovo 21. — Klaipėdos likimas tebėra ant svarstyklių. Taikos užlaikymas surištas su didžiausiomis iš Lietuvos pusės aukomis. — P. ŽADEIKIS.

—X—*—X—

KAUNAS, kovo 21. — Vyriausybė ir seimas svarsto Urbšio pranešimą apie pasitarimus Berlyne. Nutarimo dar nepadaryta. — P. ŽADEIKIS.

—X—*—X—

LONDONAS, Anglija, kovo 21. — Dienraštis "Exchange Telegraph" antradienį patalpino pranešimą iš Varšuvos, kurs liečia Lietuvą. Pranešimas sako, kad Vokietija įteikusi Lietuvai ultimatumą. Vokietija grumojanti užpulti Lietuvą, jeigu Lietuva nesugrąžins Klaipėdos Vokietijai.

Kitas pranešimas apie Lietuvą tame pačiame dienrašty, gautas iš Berlyno, sako, kad Klaipėdos aneksavimo laukiama bet kuriuo momentu.

—X—X—X—

KAUNAS, kovo 21. — Ryšium su Klaipėdos krize antradienį susirinko Lietuvos seimas. Seimo atstovai buvo pašaukti Kaunan telefonu. Klaipėdos krašto atstovai posėdy nedalyvauja.

Seimas tapo sušauktas ryšium su pranešimais, kad Klaipėdos likimas bus nuspręstas dar šią savaitę. Ir nulemtas taip, kad Klaipėda teks Vokietijai, o Vokietija garantuosianti Lietuvai teisę naudotis jos uostais pilnai.

Šiuos Vokietijos pasiūlymus gavęs Lietuvos užsienių reikalų ministeris Urbšys Berlyne pirmadienį iš Vokietijos užsienių reikalų ministerio von Ribbentropo.

Kitas gautas Kaune pranešimas antradienį sako, kad Lietuvos valdininkai krausto savo šeimas iš Klaipėdos. Tatai, rodosi, patvirtina žinias, jogei Klaipėdos parėjimas iš Lietuvos į Vokietiją yra neišvengiamas ir kad jis įvyks artimoj ateityje.

—X—X—X—

BERLYNAS, Vokietija, kovo 21. — Pirmadienį Lietuvos užsienių reikalų ministeris Juozas Urbšys turėjo pusantrų valandų pasikaltėjimą su Vokietijos užsienių reikalų ministru von Ribbentropu. Vokietijos ministeris "pataręs" Lietuvai "veikti išimtingai ir laisvu noru sugrąžinti Klaipėdą Vokietijai."

Vokietijoje vyrauja įsitikinimas, kad Klaipėdos aneksavimas yra tik keleto dienų reikalas. Kita vertus, Vokietijoje rūpestingai platinami girdai, jogei visa Lietuva gali būti atiduota Lenkijai. Esą, Vokietija ir Lenkija jau susitarusios dėl Danzigo miesto ir dėl Danzigo koridoriaus, kuriuos vokiečiai skaito neišskiriama Vokietijos dalimi, o lenkams, kompromiso pasėkoje, sutikę pavesti Lietuvą.

—X—X—X—

LONDONAS, Anglija, kovo 21. — Britanijos vyriausybė ruošia deklaraciją ryšium su Hitlerio agresingais žygiais. Čia kalbama, kad deklaracija neprotestuos Klaipėdos aneksavimui.

Tačiau Lenkijos ambasadorius pasitarime su Britanijos užsienių reikalų ministru Halifaxu reikalavo, kad deklaracija paskelbtų ir Lietuvai apsaugą prieš agresiją.

Amerikos vokiečiai nepatenkinti Hitlerio atstovu

LOS ANGELES, Cal., kovo 21. — 1,000 Los Angeles vokiečių, Amerikos piliečių, pasiuntė prezidentui Rooseveltui ir Jungt. Valstijų kongresui prašymą pašalinti iš Jungt. Valstijų Vokietijos generalų konsula, Fritzą Wiedemana. Jie taipgi prašo sustabdyti vokiečių nacių veiklą Jungt. Valstijose. Šitie vokiečiai sako, kad panašaus nusistatymo laikosi dauguma vokiečių Amerikos piliečių.

Lenkai kovosią vokiečius

LAISVAS DANZIGO MIEŠTAS, kovo 21. — Lenkija stot karan kai tik Vokietija mėgins aneksuoti Danzigą — taip pareiškė Lenkijos atstovas pirmadienio vakare.

Lenkijos kariuomenė yra apsupusi Danzigą. Kariuomenė pilnai paruošta karo žygiams.

Tačiau Danzigo gyventojai vokiečiai tikisi, kad neužilgo jie sugrįš į Vokietiją. Jie esą tik nusivylę, kad Vokietija iki šiol dar neaneksavo Danzigo.

Pulkininkas Vladimir Hurban, čekoslovakijos pasiuntinys Amerikai (po kairei), kuris atsisakė pasiuntinybės trošėj Washingtono perduoti vokiečių ambasada.

RUOŠIA PLANĄ HITLERIUI SULAIKYTI

LENKIJA NORINTI GRIEZTESNĖS AKCIJOS

LONDONAS, Anglija, kovo 21. — Britanija pasiūlė Prancūzijai, Rusijai ir Lenkijai projektą rezoliucijos, kuri įpareigoja šias keturias valstybes tuojau susirinkti pasitarimui, jeigu naciai ir fašistai padarytų daugiau agresingų žygių. Britanija atmetė Sovietų Rusijos pasiūlymą sušaukti devynių valstybių konferenciją, kuri, be Rusijos, Britanijos, Prancūzijos ir Lenkijos, turėtų dar dalyvauti Rumunija, Jugoslavija, Bulgarija, Graikija ir Turkija.

Francūzija statoma ant karo pagrindo

PARYŽIUS, Prancūzija, kovo 21. — Prancūzija rykiojama karo reikalams. Premjeras Daladier paskelbė, kad kariuomenės tarnybą ir numatyti paleisti iš kariuomenės baltųjų mėsės, pasiliks armijoje. Kitas dalykas. Vyriausybė įvedė karo pramonės 60 valandų darbo savaitę. Bedarbiams, kurie gaudavo pašalpą, įsakyta stoti darbui karo pramonės.

Vengrija siunčia kariuomenę Rumunijos pasieniu

BUDAPEST, Vengrija, kovo 21. — Apskaičiuojama, kad Vengrija jau turi sukoncentravusi Rumunijos pasieniu 300,000 karių. Tuo tarpu vis daugiau Vengrijos kariuomenės siunčiama ten.

Artimoje ateityje Vengrijos užsienių reikalų ministeris, grafas Stephen Czaky, atkakys Berlyną ir Romą.

Karpatų Rusijai, kurią šiomis dienomis pasigrobė Vengrija, buvusieji rusų baltagvardiečių armijos karininkai sujudo. Kai kur, kaip Ungvar mieste, jie iškėlė caristinės Rusijos vėliavą.

Francūzai tariaisi atremti italų pasiūlymą

PARYŽIUS, Prancūzija, kovo 21. — Antradienį premjeras Daladier turėjo pasitarimą su Algerijos, Tunisijos ir Moroko gubernatoriais ir armijos generalais štabo viršininku, gen. Louis Colsonu. Konferencija laikyta todėl, kad nužiuma, jogei Italija gali pulti Prancūzijos teritorijas Afrikoje.

Prasidėjo lojalistų ir sukilėlių taikos derybos

HENDAYE, Prancūzija, kovo 21. — Oficialūs pranešimai Prancūzijos vyriausybei iš San Sebastian antradienį sako, kad prasidėjo Ispanijos lojalistų ir sukilėlių derybos taikai šalyje atsteigti. Reiškama nuomonė, kad neužilgo lojalistai pasiduos sukilėliams ir civilis Ispanijos karas taps likviduotais.

Rusai ir japonai kovės 5 valandas

TOKIO, Japonija, kovo 21. — Japonų pranešimai sako, kad pirmadienį burys rusų pasienio kariuomenės parėjo Manchukuo rubežių Suifenhio apylinkėje ir pradėjo kasti tranšėjas. Įvyko jų ir japonų kautynės, kurios tęsėsi 5 valandas. Rusai buvo nustumti atgal.

Pranašauja, kad Hitleris paimsias Lenkiją

NEW YORK, N. Y., kovo 21. — Istorikas Poultney Bigelow, sugrįžęs iš Europos pareiškė, kad Hitleris galų gale paims Lenkiją ir padiktuos Europai taiką. Po to Vokietijoje businti atsteigta monarchija. Bigelowui rupi Vokietijos monarchija, nes jis yra buvusio kaizerio Wilhelmo draugas.

Chicago ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Giedra; vidutinė temperatūra; saulė teka 5:52 v. r., leidžiasi 6:01 v. v.

E K S T R A !

LIETUVA NUTARUSI ATIDUOTI KLAIPĖDĄ VOKIEČIAMS

VOKIEČIŲ KARIUOMENĖ JAU OKUPOJANTI MIESTĄ

VARŠUVA, Lenkija, kovo 21. — Čia gauta pranešimas, iš Kauno, kad antradienio vakare Lietuva nutarusi išpildyti Vokietijos ultimatumą, kurs reikalauja tuojau paskelbti Klaipėdos nepriklausomybę.

LONDONAS, Anglija, kovo 21. — Gautais čia pranešimais, Vokietijos kariuomenė antradienio vakare pradėjo okupuoti Klaipėdą.

Šitos žinios nepatvirtintos.

TRUMPOS ŽINIOS IŠ VISUR

VARŠUVA, Lenkija, kovo 21. — Lenkijos finansų ministeris Kwiatkowski painformavo parlamento žemės ūkio reikalų komitetą, kad pagalbą žemės ūkiui tenka tuojau su laikyti ir visus pinigų rezervus skirti karo reikalams.

—X—X—X—

BUDAPEST, Vengrija, kovo 21. — Apskaičiuojama, kad Vengrija turi mobilizuoti 500,000 karių. Daugiau nei pusė tos armijos yra prie Rumunijos rubežiaus. Vengrija mobilizuoja dar 200,000 karių.

—X—X—X—

MELBOURNE, Australija, kovo 21. — Australijos valdžia užtikrina Britaniją, kad, krizei kilus, Australija pilnai parems britus.

—X—X—X—

VATIKANO MIESTAS, kovo 21. — Vatikano atstovai antradienį pareiškė abejonės, ar popiežius Pijus XII mėgins taikyti Europos valstybes.

—X—X—X—

WASHINGTON, D. C., kovo 21. — Vokietija painformavo Jungt. Valstijas, kad Čeko-Slovakija perėjo į jos protektoratą. Jungt. Valstijų nota atsako, kad Amerika nepripažįsta vokiečių protektorato.

—X—X—X—

WASHINGTON, D. C., kovo 21. — Jungt. Valstijų išdo departamento pranešimu, per pirmasias kovo mėnesio 20 dienų jis surinko pajamų takų \$473,122,052. Palyginus su 1938 metais, šių metų pajamos yra 30 nuošimčių mažesnės.

Jausta žemės drebėjimas Kalifornijoje

EL CENTRO, Cal., kovo 21. — Antradienio rytą čia jausta gan stiprus žemės drebėjimas. Kartu su drebėjimu galima buvo girdėti užimas. Žalos turtui drebėjimas nepadarė.

Italija mobilizavo daugiau rezervų

ROMA, Italija, kovo 21. — Italijos vyriausybė pašaukė kariuomenės tarnybon daugiau rezervų iš 1901 metų klasės.

Iškilmingai pasitiko Francūzijos prezidentą Londone

LONDONAS, Anglija, kovo 21. — Tūkstančiai Londono gyventojų entuziastiškai pasitiko Francūzijos prezidentą Lebruną ir jo žmoną. Kartu su jais atvyko Francūzijos užsienių reikalų ministeris Bonnet.

Francūzus Victoria stoty, Londone, pacitiko Britanijos karalius ir karalienė, premjeras Chamberlain ir britų ministrų kabineto nariai.

Reikalauja perorganizuoti Lenkijos ministrų kabinetą

VARŠUVA, Lenkija, kovo 21. — Ukinkų partija, stipriausia opozicinė partija Lenkijoje, priėmė rezoliuciją, kuri reikalauja perorganizuoti šalies ministrų kabinetą taip, kad valdžion įeitų visos Lenkijos partijos.

Žydas pašovė vokiečių Rumunijoje

BUCHAREST, Rumunija, kovo 21. — Rumunijos žydas antradienį pašovė vokiečių daktarą miestą Brasov, Rumunijoje. Reiškama baimė, kad naciai gali iškelti šį įvykį į tarpautinį incidentą.

PASIŪSKIT GIMINĖMS

Lietuvon
PINIGINĘ DOVANĄ
Velykoms

Siunčiame Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatomė kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Jonas Kairys

Žingsnis mūsų vinguotaisiais keliais

Geriau pajaukti pasaulį, negu pripildyti jį sąžonomis.
Rabindranat Tagore.

Kad darbininkai būtų daugiau išsilavinę, geriau suprastų mūsų "kultūringojo" pasaulio painiavą ir rimtai įvertintų savo užimanąją vietą visuomenės gyvenime, niekas nedrįstų ir kėsintis į jų asmeninę, ekonominę ir politinę laisvę. Pernelyg menkas jų savitarpis susipratimas, neganėtinis savo reikaly supratimas ir apsišvietimas, paskui, vergiškas nusilenkimas tik gimdo dievačius ir didina jų nepasotinamus apetitus kitus valdyti, kitų prakaitu misti ir savo globėjus pajaukti. Jie vien asmeniniais išsiaiškinimais, persigėrę egoistiniu parazitizmu, tik apsimeta protiningaisiais ir dorovės žinovais, nors tikrovėje jau baigia skęsti nedorovės baloje, vienkart, skandindami ir visą dar taurią žmonijos dalį.

Veidmainybė, žvėriškas kerštas, sauvalė klestėte klesti, tarsi viso pasaulio protas činė šokti kadrių. Liejasi nekaltas vargdenių kraujas našlaičių ašaros, kenčia skurdą milijonai, nyksta gyvybė, bet darbo žmonija, lyg lasai snaudžiantis milžinas, nejaucia ir nemato, kaip jai kasama po kojomis duobė, kakami nauji vergijos pančiai. Visur mažuma ištroškusi kraujo kerštauja, naikina amžiais sudėtas kultūros vertybes, griaujama ir visa ekonominė struktūra, bet niekas nekuria ir niekas nesištingia sudrausti neklaudžius. Atrodo, kad visiškai protinis sulepėjimas priėjo ir, vienkart, priėjo ir visos civilizacijos galas. O juk užtektų tik menko rankos mosto tam milžinui, kad nusikratytų suskių — ir jis

virstų pagailos vertu padaru.

Štai, rodos, gyvenamie demokratijoje valstybėje, kur nėra priespaudos, kur neseka žvalgybininkas, naktį iš lovos nekelia policija — nekrato, nieško uždrausto rašto. Niekas čia ir nesaudomas kaip pasiutęs šuo už įsitikinimus, niekšų pramanytus sabotazus ir tinginavimus. Čia valia visiems naudotis visomis laisvės privilegijomis, valia jomis naudotis ir tiems, kuriems jos nemielia, sąmoningai ar nesąmoningai patys lenda į priespaudos slėstus ir suka kitoms despotizmo vergijos pančius, betgi, be melo, apgaules ir kitokių mūsų kultūros "meno perlių" apseiti negalime ir čia.

Sveika kritika jau paneigta. Jau džiaugiamės noriai ligiustu pagyrunu, — užtarnauta, ar ne — giriamie. Biznis virto relikviu, niekam nevalia jo liesti nors būtų pilnas silpnųjų, rinkimų teisė ir ta šarlatanų iško-neveikta. Doleris visagalys viešpatis. Už pinigą ar alaus statinį perkama rinkimo sąžinė, perkami liudininkai teismuose, kalti išteisinami, nekalti prateisiami, arba — teisės paramos negauna. Ateina "auksaburnis" politikas, pažada gėrybių kalnus — įtikiname ir išrenkame jį. Ateina kitas, nors ir nykštukas, bet tik pažada daug — renkame ir jį. Gi praėjus rinkimams, praeina viskas: politikas, savo atsiekęs, moja ranka į pažadus, o pilietis, alaus stiklinę išgėręs, pamiršta gyvybinius reikalus ir žygiuoja vėl paprastu vargo keliu.

Tad, ar bereikia stebėtis, kad teismuose politikas ant teisės svarstyklų deda savo svorį, kad nekaltas metams į kalėjimus

LACME-NAUJIEŲ FOT.
Admirolas Harold R. Stark, kuris užims admirolo William D. Leahy vietą kaip vyriausias Jungtinių Valstijų laivyno vadas.

siučiamas! Nenustaba ir tai, kad pilietis nežino, kodėl tiek daug valdžios išlaikymas kainuoja, kodėl tiek daug mokesčių sumokėta, ir kad beveik nieko už tai nepadaryta. Nenuostabu, tad, kad politikas rinkimams prisiartinus negali pateikti piliečiui ir pilnos atskaitymų iš savo darbų ir tenkinas šabloniniais pažadais. Kuo kiekvienas rimtas žmogus turi tik šlykštėtis. Girdi: "Chicago nužings penkiasdešimt metų progreso keliu pirmyn į šešis metus... Tai nuostabiai vaisingas laikotarpis... Jis nuolat mąsto už visus... Jo tvirtas atsidavimas demokratiškiems principams... Nė viena grupė ar įstai-ga negali paveikti jo amerikoniškumo... Joks pašalinis spaudimas negali sulaukyti jo tikėjimą į daugumos valdžią... Nieka-neatsisakė pripažinti piliečių atstovų... Jis miesto valdžią atidavė žmonėms..."

Iš penkiasdešimt senųjų neteko niekur matyti rimtesnės nėskaitys, iš kurios būtų matyti tikrasis visuomenės tarnautojo pasiryžimas, noras atlikti sąžiningai pavestas jam pareigas. Nė vienas negalėjo pasirodyti savistovia programa, bet už tai visi ypatingai stengėsi nurodyti į tą turtuolių nekenciamą padarą WPA. Visi išsiaiškavo, kiek kurioj seniuijoje buvo pataisyta gatvių šaligatvių ir kerčių ir visi stengėsi tautai ypatingai pabrėžti, kad už tą darbą seniuiniai "neteks atsakyti", t.y. nebus keltami mokesčiai, nes tie pinigai paimti iš WPA fondų. Labai ginčytasi dėl menkniekių, bet neparodyta kas gyvenimiškai buvo jo padaryta. Maža pasakyti, kad tas ar kitas darbas atliktas federalinės valdžios tam ar kitam seniuinui prašant. Maža piliečiui naudoti ir iš tos pagyros, katras seniuinas daugiausia prašė valdžios atidaryti Californijos gatvės, kai kasmet mokesčiai besaikiai keltami, butai brangsta, o ekonominis gyvenimas jei ir žengia žingsnį į gerąją pusę, bet už tai grįžta du atgal.

Bet kas apmokės WPA lėšas? Ką reikšia, galiau, kad ir tasei pasakymas, kad seniuinai neteks specialūs mokesčiai mokėti?

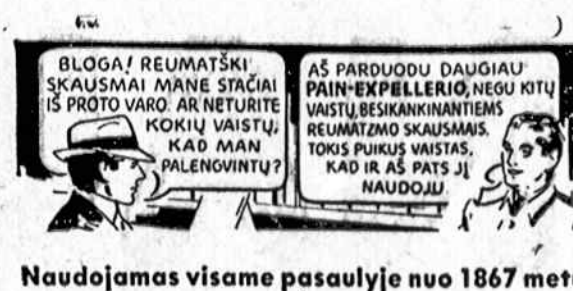
Nei daugiau nei mažiau, kaip tuščias pasigyrimas ir noras ką nors pasakyti. Juk visiems šiandien žinoma, kad Čikagos miestas negali pasigirti švara, negali pasigirti ir pavyzdinga tvarka. Apie valdžią žmonės kalba tik iš silpnosios jos pusės. Kalba kaip skersgatvėse popieriai ir dulksės laksto, gatvių duobės laužo automobilių ratus. Prieš rinkimus veik visi seniuinai kandidatai stengėsi ypatingai pabrėžti tą faktą, kad jie skersgatves prižiūrį, nors veik per visą žiemą niekas jų pečių ir sąslavų ir nepakrutino. Tik rinkimams prisiartinus su-

simanyta jas apvalyti. Taigi ta žaizda, matyti, politikams daugiausia rūpėjo.

Kita nesąmonė, bene ir didžiausia, bus politiko pripažinimas visuomenės atstovų. Liudna, kad šiandien kultūringoje, demokratiškoje valstybėje, kur, rodos, jau visos piliečio teisės konstitucijoje numatytos, gali būti dar kokio valdininkėlio diskusuojamu klausimu. Liudnu, kad ir tai, kad vienas ar kitos organizacijos pirmininkas gali išeiti neraudonodamos į visuomenę ir ją kviesti vergiškai nusilenkti tam valdininkui, kuris jam patys gatavas nusilenkti pasitikėjimo prašydamas. Rodos, kad šioje srityje dar tik pirmos vagos metamos. Jei tai nėra sapno saplojimai, tai negalima sakyti, kad čia bent kokios yra laisvės, ar kultūros.

Ne, laisvė čia didi, Amerika didi ir garbinga visų laisvės vertyb žmonių prieglauda. Bet ne visi moka jos laisvę suprasti, kaip nevisi jos ir ieško. Faktas, kad ir čia daug esama tokių, kurie mieliai tos laisvės išsida ir ieško Europos užkam-piuose dievačių jiems nusilenkti, jų malonių prašyti. Tai silpni žemės gyvūnai, verti pasigailėjimo. Bet ką padaryti, kad gamta močiutė juos tokiais pagimdė. Lengva, tad, tokiais ir pasinaudoti, nes jie palaiminti anie dvasios ubagai, jie negali savimi pasitikėti ir neturi pasiryžimo su gyvenimo painiavomis kovoti. Jiems reikia vadų.

(Bus daugiau)

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikas
Jūsų garantavimas.

Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių apėmimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaisto trūparegystę ir tolinę regėjimą. Pritaiko specialius metodus, kurie atstatikimose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausią klaidas. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Kreivios akys atitaismo.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugelyje atsitikimų akys atitaismo be akių. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

6129 Yards 1329

Pritaiko Akinų Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose
Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radijo programą šėdadienio vakarais
7 val. vakaro iš W. H. F. C. studijos (1628 E.) — Prancūzijos
P. BALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
Dieną ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

S. P. MAZEIKA Yards 1139
3319 Lituanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781

1646 West 46th Street Yards 0782

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų
Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8

Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Yards 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1—3 nuo 6:30—8:30

Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.

Tel. Kenwood 5107.

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro

8939 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos—9—10 A. M.

Nedėlioj pagal sutartį.

DR. Emelia J. Giryotas

GYDYTOJA IR CHIRURGE

8 South Michigan Avenue.

Tel. Franklin 8484

Valandos: Kasdien nuo 1—4 v. p. p.

Residencija 1436 So. 48th Ct., Cicero

Valandos: 7 iki 9 vakaro.

Antrad. ir Penktadieniai

Tel. CICERO 3453 W.

Tel. Pullman 7235

Res. Pullman 0263

OFISO VAL.: 9-12; 1-5; 7-9

Ketv. 9-12

Dr. A. W. Jacobs

DENTISTAS

10758 So. Michigan Avenue

Chicago, Illinois

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 3350.

Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472

Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS

Physician and Surgeon

3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, Šėdadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. Yards 0994.

Antrad., Ketvirtadienį, Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlioj pagal susitarimą.

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: Prospect 1930

Tel. Yards 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4

ir 7 iki 9

Pirmadieniai: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sventadieniai: 2 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinus Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniai ir sekmadieniai pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 6111

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.

Seredomis pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Daktarai

DR. P. J. BEINAR

(BEINARAUSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6900 So. Halsted St.

Tel. Went 1612 — Res. Yards 3955

Ofiso val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. Ser.

ir nedėlioj pagal sutartį.

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Šventadieniai tik susitarim.

Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6336

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Motery ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos—1—4 po pietų, 7—8 vak.

išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUCIAI

Telefonas Fairfax 4024.

Dr. J. M. Finnegan

DENTISTAS

VALANDOS: 9—12, 6—9. Trečia-

dienį 9—12.

1344 East 63rd St.

CHICAGO, ILL.

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

Gerali lietuviams žinomas per 31

metus kaip patyręs gydytojas chi-

rurgas ir akuseris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-

jausius metodus X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10—12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 vakaro.

Tel. CANAL 3110

Residencijos telefonai:

Superior

Ka Žmonės Mano

Paparčio Ziedas

Dar Vienas "Naujienu" Istorijos Lapas

Sidabrinis jubiliejus, "Naujienu" istorijos bruožai, vaidylos, scena ir margumynai.

Gražus ir šaunus tasai jaunimas, kurs pažinęs meno pasaulį, pamilęs tėvų dainą, žengia į ateitį savo liaudies takais. Kokie kilnūs jo darbai ir siela, kas taip didina tėvų džiaugsmus,—jie kaip milžinai stulpai remia tautos garbės rūmą.

Šitokios mintys perskrido per menką mano svajonių valstybę sekmadienį, akivaizdoje kilniosios sielos siekių, kada atlikęs pavestas pareigas, išvargęs kaip po rugiapiūtės nuėjau į galerijos palubę pailsėti. Nes jau tiek bebuvo ir vietos. Bet už tai aš niekieno netrukdomas, ramiai galėjau stebėti meno rėmėjų darbą, matyti kaip jie dėdami plytą prie plytos subendrintomis pajėgomis, statė to neišmatuojamo ir neaprašomo grožio rūmą. Tai buvo antroji Naujienu šventės programos dalis.

Bet pirm negu kalbėti apie antrąją dalį, pirm negu pasidžiaugti jaunosios kartos siekais ir triūsų, pradėsime kalbą nuo pradžios, t. y. nuo "Naujienu istorijos bruožų". Neliesiu ir tai, kas tik bešaliu ir gabiam kritikai palikta, bet pasistengsiu pasidalinti mintimis kaip jautėsi vaidyla, kokie jausmai jaudino jo jautrią sielą, kada pastebėjo, kad neviskas jau taip sklandžiai einama.

Kas, jei ne vaidyla pirmas yra priverstas pergyventi tai, kas autoriaus norėta publikai pasakyti ir kas ištikrųjų jam plunksnos pagelba pareikšti nepasisekė. Tik tada, kada vaidyla visas autoriaus mintis savyje įgyvendina, su jomis susipratęs, jis tegali veikalo prasmę perduoti žiurovui jau vienlytėje formoje, kaip ji jam geriau suprantama. Blogas tasai vaidylas jei jis prasmės

nesupratęs, išeitų į sceną, menkas būtų ir jo pasisekimas. Kuriniui kaip ir vaidylos gal ir būtų galima kasne-kas prikišti, nes kas galva savaip galvoja, kas žmogus turi ir savo skonį. Čia beribė laisvė ir, tad, kiekvienas vienas ar kitaip gali savo nuomonę reikšti. Tiesa, jis trumpas, gal, nebutų pakenkta, jei autorius būtų dar vieną, kitą gyvenimo žiedą į jį įpykęs, nes tų žiedų kasdieniniame Naujienu gyvenime vijasi stulpais tiek ir tiek. Bet, Naujienu — dienraštis, tar naujas išimtinai darbo žmonių reikalams, jis neša visą našta kokią ta visuomenės dalis jam skiria. Tad, sekmadienio svečiai atleis autoriui, jei jis nuo to žygio susilaikė vien tik dėlto, kad stengėsi jai pasistarnauti trumpesniu veikalu. Programa ir taip buvo netrumpa.

Taigi, stengtasi parodyti tik patys stambieji "bruožai", visai apsilenkiant "bruoželiu". Stengtasi parodyti suglaustoj formoje visuomenei tie klai-kynai, kokiais dienraščio leidėjams ir redaktoriams teko vesti tasai laisvos minties laikraštis. Sekmadienį, Naujienu Sidabrinio Jubilėjaus dienoje norėta ne komediją suvaidinti, bet parodyti kokios buvo pinklės paspestos Naujienu priešų laike praeito šimtmečio ketvirtį. Parodyti, kaip buvo išnaudojama visuomenė, įvairiausių sukčių — "špešelininkų" darbeliai ir kaip į jų "darbelius" atsinešė tam tikra visuomenės dalis ir kaip Naujienu laiku išpildavo pavojaus.

"Markatna nuo pradžio iki galo", sako Kastantas, redaktorius padėjėjas. Ir ištikro, Naujienu praeitis nebuvo rožėmis puošta. Naujienu buvo puolamos visų sukčių, monel-ninkų ir tamsybės apaštalu. Jos už tai, kad laiku visuomenę išpildavo buvo tamosos po teismus ir nešė medžiaginius nuostolius. Bet nežiurint tų audrų, nežiurint nuostolių, jos šiandien mini savo garbingą Sidabrinį Jubiliejų.

Uždangai pakilus pirmas prabyla istorikas. Lėtai, bet imponuojančiai jis sako: "Naujienu! Naujienu! Darbo žmonių laikraštis. Tie lietuvių visuomenės sluogsniai, kurie mato savo išganymą ne praeities gyvenime, ne dabarties gynime, bet ateities tvėrime... Naujienuose ras sau kelia..."

Tokia buvo vaizdo pradžia, tomis pačiomis mintimis pra-

dėjo savo darbą ir dienraščio vairotojai. Įspūdinga scenos dekoracija atkreipia publikos dėmesį—ji nutyla. Aukštai kabod didelė sidabrinės žibantės spalvos iškaba "1914—NAUJIENOS—1939". Pardavėjai šaukdami Naujienu! Naujienu! Darbo žmonių laikraštis, bėga per salę ir renkasi prie scenos. Čia jie užtraukia: "Sviete, sviete, tu svieteli! Neužmiršk maža vaikeli—Pirkite Naujienu! Pirkite Naujienu!" Už scenos pritaria pianino.

Bet visas vaizdas būtų davęs dar įspūdingesnis, publika būtų buvusi sujaudinta dar labiau, jei nebutų atsiradę išanksto nepramatyti techniški trūkumai, už ką kalti tik salės statybos netikslumai. Tokia salė, kurioje lengvai sutelpta apie penki ar daugiau tūkstančių žmonių—pilna, ir neturi tinkamos akustikos. Todėl publika, ypač toliau sėdinčioji, menkai tegalėjo girdėti vaidylų kalbos. Tą jautė ir vaidylos, bet jų pastangos publikai padėti nedavė reikiamų pasekų.

Pasekų, kas galėjo neigiamai paveikti ir vaidylų nuotaiką. Bet nežiurint tų trūkumų vaidylos savo darbą atliko.

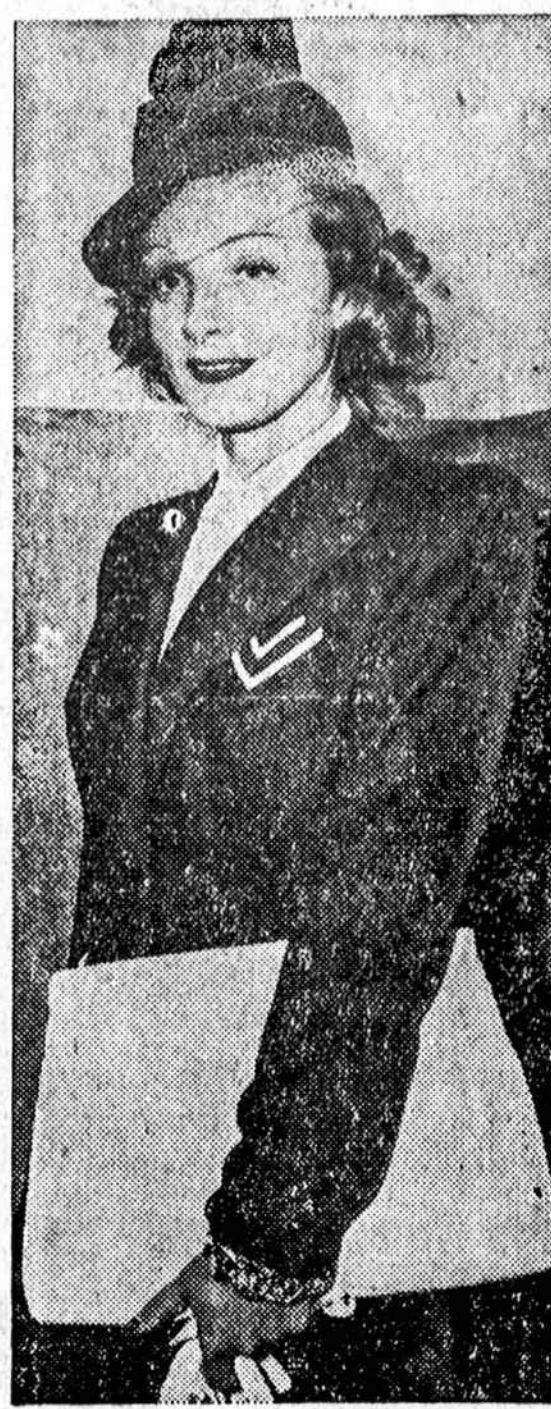
Visa scenai reikalinga dekoracija, rašomieji stalai, ilgos "žąsies" baltos plunksnos, redaktorių ausies siekiančios, didelės sulig plunksna rašalinės, baras ir istoriko "budele", geriau katedra buvo specialiai tam veikalui padaryti. Už tai garbės tenka daugiausia, kiek žinau, p. J. Šmoteliui ir jo sunui Edvardui. Juodviečių darbas buvo ir tos įspūdingos iškabos padarymas.

Į antrąją dalį įėjo dainos solo, choro, šokiai ir sveikinimai. Ši dalis palyginamai buvo ilga. Kad perdaug ilgos buvo ir solistų programos. Publika kiek ir nuobodžiavo, o pasieniais jaunimas stiebi emė lyg ir ignoruoti—laisvai sau kalbėjosi, o tatai, žinoma, nei-na į sveikatą ir patiems dainininkams. Nes plonieji balsai del blogos akustikos kažkaip vienodai skambėjo ir todėl buvo sunku atskirti vieną nuo kito. Rodėsi, kad tas ar ta pati dainavo iš kelių atvejų. Kiek geriau sekėsi storišiesiems balsams, ypač bosui p. Stogiui. Bet ir jam dainuojant nemazai salėje vaikščiota, gal ir perdaug radosi "sušilusų" ir todėl į bufetą traukiančių šaltu alučiu atsivėdinti. Taigi, ir čia salės trukumas, kad toj pačioj pusėje kur scena ir bufetas.

Nekokį įspūdį publikai padarė ir "Amerikoniškas komizmas". Pasakysiu, kad asmeniai mėgstu dailius moteriškus balsus, bet šį sykį jaučiausi labai suvilu. Mat, daina ir "mankšta" nesiderina. Kada dainininkas scenoje atlieka "mankštos pratybą", tada daugiau nuklenčia daina ir, žinoma, dainininko triušas eina vėjais, o komizmas virsta tik paprastu šposu. Bent toksai gavosi įspūdis toliau scenos, manau, negeresnis jis buvo ir artimųjų eilėse, nes nedžiugus buvo ir aplodismentas.

Menas tai beribė grožio, širdies džiaugsmų valstybė. Čia vietos gana visiems, čia nėra ir bedarbės. Visi lygūs, visi vienaip sutinkami. Seni, jauni, vyrai ir moterys,—visi lygiai gali savo gabumais prisidėti ir statyti meno rūmą. Tad, pasveikinkime tai, kas gražu.

Vėl pakyla uždangalas, scenoje pasirodo didžiulis sudėtinis choras, susidedęs iš Pir-myn, Naujosios Gadynės, Birutės, Chicago Lietuvių Vyru ir Studentų chorų. Scenoje pasirodo ir ta nenuilstanti dainos veteranė ponija Gugienė. Ji tautiškuose rubuose. Publika suužlia gausiu aplodismentu.

Marlene Dietrich, pagarsėjusi kino artistė, kuri kovo 7 d. liko Amerikos pilietė. Ji yra vokiečių kilmės, gimusi Berlyne.

Prasideda draugijų atstovų ir Naujienu redaktoriaus Dr. Grigaičio sveikinimai. O po sveikinimų finalas.

Chorui diriguoja ponija Gugienė, pritaria p. Kazio Stepovičiaus orkestras. Tur but, salėje nebebuvo nė vieno, kurs būtų galėjęs pasakyti, kad tai nebuvo gražiausiu ir jausmingiausiu įvykiu išeivijos gyvenime. Čia susilėjo švelnieji jausmai su tautiškomis spalvomis ir melodija. Ne vienam jautrios širdies žiurovui ir džiaugsmo ašara suvilgino gyvenimo skausmų išvargotą veidą. Tyliai, bet širdyje kartojosi: Lietuviais esame mes gimę...

Chorui pritarė K. Stepovičiaus orkestras.

Taigi, Naujienu Sidabrinio Jubilėjaus vakaras parodė, kad pas mus yra galios, kad turime sumanaus proto pavilgų gražiam ir įspūdingam darbui padaryti, kad kilnioms sumanymams nėra nieko kas galėtų kelti pastoti. Kad prie susitarimo galima atsiekti tikslas, nuveikti visas kliutis ir pastatyti didelių darbų pamatus.

Mačiau aš darbą gražų, dar gražesnį jo tikslą. Mačiau ir tai kaip kilnūs sumanymai stojasi kunu. Per didelį įsitemimą, per pasišventimą norą ir darbą visas, ką sekmadienį Ashland Auditorijoj publika matė, stojosi tuo kilniu darbu, kuris dar ilgai vaiden-sis dalyvavusių vaidintuvėje. Mačiau ir tai ko ta taip skaitlinga publika nematė, mačiau kaip žmonės neatbodomai darbo nės sveikatos pavojaus patys dirbo ir kitus ragino. Tų jų tarpe buvo ir ponija Nora Gugienė ir ponija Maria Jurgelionienė. P-ia Gugienė tarp kitko, ir režisavo, o p-ia Jurgelionienė kas vakarą vaidylų repeticijose dalyvavo, visados pasirėngusi savo patarnavimu.

Bet koks buvo juodviečių pasitenkinimas, tada, kada pamatė, kad jų triušas neina kais, juodviečių džiaugsmui nebebuvo, rodos, ir galo. Vaidyla, juk, tik vaidina, savęs jis nekritikuoja—jis laukia ką pasakys kiti. Kada pajunta menką nepasisekimą, nors publikos gal nepastebėtas, savyje nepasitenkinimą pajutęs, traukiasi iš burio, ir slepia akis nuo visų. Čia p-ia Gugienė pirma pristoją ir taria savo raminantį žodį. Bet mums buvo lemta pasisekimas.

Juk, mes tiek daug vargo pridėjome, tiek stengėmės visa gerai padaryti, kad visakas gražiai išeitų,—jausmingai sa-

ko p-ia Gugienė jau po didžiojo darbymečio.—Juk, kitaip, rodos, ir būtų negalėjo.

Pasitenkinimas matėsi ir pas visus kitus Naujienu vadybos narius. Labai jausmingas pasirodė ir Dr. P. Grigaitis. Jis savo dėkingumą išreiškė vaidylos atėjo į jų būrėlį, kur jie visi taip įnirusiai barzdas ir usus "lupo" šalin ir su jais pasidalino pasisekimo džiaugsmais. Ypatinai jis pagyrė juos už gerus jų balsus.

Labai nusidėjęs grožio su-pratimui ir lietuviškam jaun-triam skoniui, jei nepasisteng-čiau pažinti ir skaitytojams mintis pasisakyti apie moterų lietuviško rubo grožį. Išeivijos gyvenime jis, tarsi, nedrįsta viešai pasisakyti ir pilnuose save parodyti. Moteris tik re-tais atsitikimais tepasirodo, dar rečiau merginos, o juk tai mūsų liaudies menas tik čia ir pasireiškė savo pilnoje gra-žumoje.

Man rodos, tegu dunda mo-dernasis gyvenimas kietuoju keliu, tegu bėga su juo ir visa žmonija, bet kas gražu ir sava negali būti apleista. Kam sek-ti vien komersanto sausą ir menką skonį, kada savas te-bežydi visoj savo gražumoje. Šių žodžių rašančiam tautiški-rubų iškilimą tenka jau ant-ras sykis atgimusios Lietuvos istorijos laikotarpį pergyven-ti. Tik skirtumas tas, kad pir-mas atsitikimas buvo Lietuvo-jės po pasaulinio karo audrų ir kad tenai jais ėmėsi puošti merginos ir veik umai—vienu sykiu. Gi išeivijos gyvenime pirmuosius žygius ima kelti moterys ir išsilavinusios mer-ginos. Ir tai negausiai—nedrą-siai.

Ir sekmadienį, Naujienu Si-dabrinio Jubilėjaus šventėje pirmųjų eilėse vėl matome pionierių rolėje ponias Gugie-nę, Jurgelionienę, Adelę Nau-sėdienę ir p-lę Grybiutę. Kad tai buvo gražus gestas, kad tai taipgi prisidėjo prie viso pa-

minėjimo atžymėjimo, manau, abejoti niekam neteko. Tad, kodėl nepalengvinti mūsų lietuvišką dvasią taip nuožmiai modernizmo našta apsunkintą? kodėl nors retkarčiais—lietuviškuose vakarėliuose nepasi-rodyti visoms moterims ir mer-ginoms tautiškuose rubuose?

DARYK ŠIAIP

ĮSGYDYT SLOGŲ SKAUSMĄ, NESMAGUMĄ

Šek žemiau Nurodytą Paprastąjį Budą. Ims Tik Kelias Minutes Jei Vartosi Bayer Aspirin

Pradeda Lengvinti Skausmą ir Nesmagumą bei Gerklės Skausmą, Paeinantį Nuo Slogų, Veik Iškart

Tas paprastas aukščiausias nupieštas budas, dažnai neša nuostabiai greitą pagalbą nuo nesmagumo paeinančio nuo slogų, gerklės skausmo.

Pabandyk jį. Po to kreipis į gydytoją. Galimas daiktas, kad jis patieps ir toliau Bayer Aspirin vartoti, nes jis slogų nesmagumams pašalinti veikia greitai. Ir karščiui sumažinti.

Tas mokslu paremtas budas gudriai pašalina stipraus vaistų vartojimo budą nuo slogų. Gal but, kad tai yra lengviausias, už vis įtakingiausias iškisloti atrastas budas. Tačiau, įsitikink, kad gauni BAYER Aspirin.

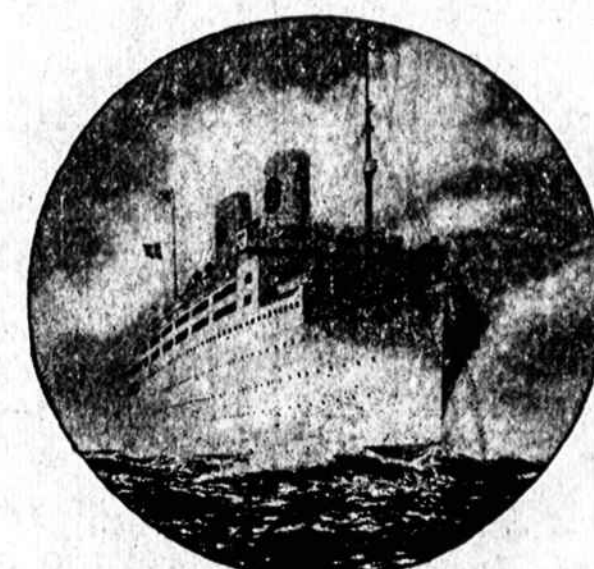
15c už 12 tablečių
2 pilni tuzinai 25c

"LAIMA"
KOVO 26 D.
SOKOLŲ SALEJ

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
Langam Uždangalus Padarom ant Užsakymo
FRANKOM LAZDAS...MES NUMERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)

NAUJIENŲ JUBILIEJINĖ EKSKURSIJA LIETUVON

Laivui GRIPSHOLM

Gegužės 31 d., 1939

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ BE PERSĖDIMO

Ši ekskursija bus viena iš didžiausių ir patogiausių, nes lydės patyręs palydovas, nereikės persėsti, nė rupintis su bagażais.

Ši ekskursija yra užgirta Liet. Laiv. Agentų Sąjungos Amerikoje.

Del platesnių informacijų ir sutvarkymo dokumentų, kreipkitės į

NAUJIENAS

Jeigu norite turėti smagią kelionę

Naujienu Raštinė atdara nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak.

Sekmadieniai nuo 9 ryto iki 1 val. dieną

COAL

EGG	\$6.00
NUT	\$6.00
BIG LUMP	\$6.00
MINE RUN	\$5.75
SCREENINGS	\$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

4192 S. ARCHER AVENUE

(North East Corner Archer and Sacramento Ave.)

Phone LAFAYETTE 0461

United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00

Išmokėjom už padėtus pinigus **4%**

Duodam Paskolas ant 1-mų Morgičių

Safety Deposit Dežutes Galima Pasirenduoti

Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Serdom nuo 9 iki 12 diena, Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro.

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, President
HELEN KUCHINSKAS, Sec.

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

iš Stoties
W. G. E. S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryte iki 9:15 v.

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienu spulką,—gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernei nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ

Raštinėje per A. RYKKEVICIŲ

1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniai nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Spausdinam

PLAKATUS, BILETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Nau-
jienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kainos:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
(Atpiginata)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:
Metams

Orderiu kartu su užsakymu.

Didžiųjų valstybių akcija

Didžiosios valstybės Europoje, galų gale, emė tartis dėl plano, kaip "sulaikyti Hitlerį". Ar jos susitars?

Tai klausimas. Pačioje pradžioje susikirto anglų ir rusų nuomonės. Paėmė viršų Anglija: valstybės paskelbs tam tikrą deklaraciją, įspėdamos nacių nuo tolimesnių puolimų.

Bet ką į tą deklaraciją dėti? Anglija nori apsaugoti nuo Hitlerio žygių piet-rytinę Europos dalį, t. y. pirmiausia Rumuniją, — nes tenai yra sukišta daug anglų kapitalo į aliejaus šaltinius. O Lenkijai rūpi neleisti vokiečių maršuoti į Pabaltijo kraštus, nes čia ji nori būti mažųjų tautų "globėja" (ir kartu apsaugoti savo "koridorij").

Be to, eina tarpe valdžių ginčas, ar valstybės, priėmusios deklaraciją, susijungs kovai už tuos dalykus, kurie bus deklaracijoje pareikšti, ar jos ir toliau veiks kiekviena skyriumi. Lenkai siūlo tiesiogią karo sąjungą, o anglai nori pasitenkinti tik "konversacijomis".

Tokiu būdu, koks bus tas bendras valstybių frontas ir ar jisai iš viso susidarys, dar sunku pasakyti. Aplinkybės verčia anglus, francuzus, rusus, lenkus ir kitas valstybes, kurių interesams grėsia pavojus iš naciškos Vokietijos pusės, laikyti išvien. Gal but, jos ir susijungs. Tačiau, kol to priešnaciško judėjimo priešakyje stovi Chamberlainas, tai didelių vaisių vargiai galima iš jo tikėtis.

Lietuvos likimas

Pernai metais, kai Lenkija buvo susipykusi su vokiečiais, "Naujienos" pasakė, kad tai gali apsaugoti Lietuvą. Paskui Lenkija vėl susitakė su Berlynu, ir Lietuvos vadėtis pasidarė keblai.

Lenkija "kooperavo" su Hitleriu, kuomet šis įsilaužė į Čekoslovakiją pereiną rudenį. Dabar, kai Hitleris galutinai sunaikino čekų ir slovakių respubliką, tai lenkai veikė išvien su Vengrija, kuri prisidėjo prie Čekoslovakijos sudraskymo, pasiglemždama Karpatų Ukrainą. Ir lenkai pirmutinai pasiskubino "pripažinti" Slovakijos atplėšimą nuo čekų žemės (tą "nepriklausomą" Slovakiją, beje, Hitleris ant rytojaus prarijo!).

Rezultate šitos "harmonijos" tarpe lenkų ir vokiečių, pavojus Lietuvai vėl padidėjo. Hitleris ištiesė nagus link Klaipėdos. Bet dabar Anglija ir Francuzija stengiasi įtraukti Lenkiją į priešhitlerišką bloką, ir Varšuva jau dedasi Lietuvos užtarėja.

Taigi atrodo, kad jeigu lenkai su Hitleriu pyksis, tai Lietuvai bus progos savo kailį išgelbėti; o jeigu jie susitaisys, tai Lietuva gali ne tik netekti Klaipėdos, bet ir pražudyti savo nepriklausomybę. Naciai jau siūlo Lenkijai už Danciją ir "koridorij" visą Didžiąją Lietuvą.

Mes manome, kad Lietuva geruoju nesidės nei prie vieno tų plėšikų, nei prie kito.

== APŽVALGA ==

V. D. UNIVERSITETO CHORAS RENGIA SI VYKTI Į AMERIKĄ

Matyt, kad į pasaulio parodą New Yorke atvyks iš Lietuvos ne kuris kitas, bet Universiteto studentų choras. Jisai stengiasi sukelti lėšų savo kelionei ir tuo tikslu koncertuoja įvairiuose Lietuvos miestuose. Viename Kauno laikraštyje, pav. įdėta tokia žinutė:

"Besiruošias vykti į J. Amerikos Valstybes V. D. Universiteto choras, vedamas muz. K. Kavecko, neseniai sėkmingai koncertavęs Kaune ir Panevėžyje, šiomis dienomis vyksta koncertuoti į Alytų.

"Be to, kovo 12 d. V. D. U-

niversiteto choras ruošia akademinį koncertą. Jo programoje bus išpildyti J. Amerikos Valstybėse gyvenančio lietuvių kompozitoriaus Jz. Zilevičiaus kuriniai."

Tai ir gerai, kad į Ameriką atvyks Universiteto choras, o ne kuris nors valdžios šelpiamas arba bažnytinis choras. Jį čia galės visi nuosirdžiai remti. Ir Lietuvos studentams bus puiki lekcija pamatyti Ameriką — tokia lekcija, kokios jiems negali duoti nė Kauno universitetas.

NESKANI TIESA

R. Mizara nenori pripažinti to visiems žinomo fakto, kad velionė Leninienė-Krupska-

"valė" viešus knygynus sovietų Rusijoje, liepdama išimti iš jų ir sudeginti knygas, kurias ji laikė priešingomis "leninizmo dvasiai". Tarp tų knygų buvo įvairių religijų šventraščiai — krikščionių Biblija, žydų Talmudas ir musulmonų Koranas, o taip pat Leono Tolstojaus, Nietzsche's ir k. autorių veikalai.

Jisai sako, kad tai, girdi, "nesamoniš", ir kad "Naujienos" rašančios apie tai, nepaisydamos tiesos. Esą, —

"Tolstojus Sovietuose visuomet buvo garbinamas ir mylinamas rašytojas. Jį labai vertino Leninas; daug jo raštų išleista ir platinama visoje Sovietų Sąjungos tautų kalbose."

Deja, Mizara šneka, pats nežinodamas ką. Sovietų valdžia emė spausdinti ir platinti L. Tolstojaus raštus per keletą paskutinių metų, kai jis pasuko nuo "pasaulio revoliucijos" į nacionalizmą. Ji dabar jau garbina ir senovės Rusijos "kniaizius" ir carus, o carą Petrą I ji tiesiog pavertė "didvyriu" (kas matė tą sovietų filmą Amerikos teatruose, galėjo tai pastebėti).

Bet seniau taip nebuvo. Seniau visa, kas "buržuaziška", buvo bolševikų niekinama ir prakeikiama. Sovietų literatūra tuomet garbindavo Emeljaną Pugačovą ir Pavolgės plėšiką Stenką Raziną. Pačioje "Laisvėje" (kai ją redagavo V. Paukštyš) buvo įrodinėjama, kad Pugačov ir Razin buvo Rusijos revoliucinio judėjimo ir bolševizmo pirmtakai!

Leninas visai ne "vertino" Leoną Tolstojų, kaip tauzija melagis Mizara, bet jį laikė labai kenksmingos, "kontr-revoliucinės" filosofijos ("Nesipriešink piktam") skleidėju. Jisai buvo įsitikinęs, kad darbininkai, skaitydami Tolstojaus veikalus, gali užsikrėsti "kontr-revoliucine" dvasia.

Todėl nemustabū, kad Leninienė, gavusi vietą švietimo komisariate, liepė deginti Tolstojaus veikalus kartu su Biblijomis ir Talmudais.

Apie šią faktą savo laiku buvo plačiai rašyta spaudoje. O dabar, kai Leninienė numirė, tai jį vėl priminė daugelis rašytojų — tarp kitų, "Manchester Guardian" korespondentas Maskvoje, "Naujienos" padavė ištrauką iš jo straipsnio.

Taigi Mizaros plepalas, kad "Naujienos" su kokiais tai piktais norais prasimanančios nebutus dalykus, yra grynas šmeiztas, parodantis, kad tam komunistų laikraštininkui trūksta paprasto sąžiningumo.

HITLERIO PLANAS

Visas pasaulis šiandien stengiasi atspėti, ką Hitleris darys toliau — ar jisai puls Lenkiją su tikslu atsiimti Danziją ir "lenkų koridorij", ar maršuos į Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes, ar eis į Rumuniją, ar siųs savo armijas prieš Francuziją?

Vokiečių socialistų savaitraštis "Neue Volkszeitung" sako, kad Hitlerio planas esąs traukti per Vengriją ir Rumuniją prie Juodosios jūros, atplėsti nuo sovietų Rusijos Ukrainą, paskui atkirsti Rusiją nuo Baltumo aliejaus laukų — o jau tuomet, kai šitie smugiai bus Rusiją suparalyžavę ekonomiskai, paversti savo vasalu (tarnu) visą Rusijos imperiją.

Šitas "fiurerio" planas buvęs išdėstytas slaptaime raporte, kurį patiekė jam buvęs Vokietijos ambasadorius Maskvoje, Von Dirksen, ir kurio turinį neseniai paskelbė Londono "Times". Tasai nacių ambasadorius manąs, kad pulti Rusiją iš vakarų pusės — per Lenkiją, Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus (kaip pasaulio karo

Klaipėdos krašto įvykiai

Savo rūšies atslugimas ir sustingimas. — Senoji vokiečių karta nelabai tenori Klaipėdą Hitleriui atiduoti. — Jaunieji naciai nekantrauja: jie stoja už tai, kad visi saitai su Lietuva būtų nutraukti. — Nacių propaganda Klaipėdos krašte.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Tiek politiniame, tiek visuomeniniame gyvenime kartais pasitaiko savotiški atoslugimai, kurie pasižymi tuštuma. Tokiais protarpiais visuomenėje nesijaučia didesnio bet kuriais klausimais susiinteresavimo, nėra jautrumo, kažkoks visame jaučiamas lyg ir savotiškas sustingimas, nerangumas.

Šios musų gyvenimo dienos, lyg ir po nervų įtempimo visai atsilėjo. Kas mielas subatvakarėlis Kaune turime prašmatnius balius įvairiomis labdarybės skraistėmis padengtus. Užime, linksminamės iki trečiųjų gaidžių, tai yra iki saulės pirmųjų spindulių, o jau rytojaus metą einame apyvakariai pasikosti, sustingusius kaulus pramankštyti ir prasiblaivyti, be to, liežuviui pamalti — paliežuviuoti. Liežuviuoti mokame ir netingime.

Žodžiu, gyvename savotišką karnivalo nuotaiką, juk štai ir gavėnios pradžia jau ant uosies griuva. Mes gi katalikų kraštas, tai gavėnios metu, bent viešai kukliau gyvename.

Štai oficialiai linksmai ir įspudingai atšventėme dvidešimt pirmąją vasario šešiolikąją.

Rodos, turėjome bent kiek ir nusiminti, nes Klaipėdos krašto autonominės įstaigos pirmą kartą paskelbė, kad jų įstaigos šią Lietuvos nepriklausomybės šventę dirbsią, suprask, nešvęsią. Tiesa, mandagumo dėl Klaipėdos direktorijos nariai aplankė gubernatorių, Lietuvos vyriausybės reprezentantą, bet naujai paskirtoji direktorija iki

metų), būtų neįmanoma. Viena, susidarytų per ilgą komunikacijos liniją; antra, sovietų siena šitame šone yra labai sustiprinta; trečia, rusai turi milžinišką armiją ir didelę, karo reikalamis pritaikytą pramonę. Nacių ambasadorius siūlo Hitleriui kitoki užkariavimo planą.

"Rusijai užkariauti esąs tikslas vienas kelias", rašo tasai laikraštis, "žygiavimas per Rumuniją. Iš vienos pusės, Vokietijai, vedant karą, reikia Vengrijos ir Rumunijos kviečių, o ypatingai Rumunijos aliejaus. Antra vertus, tikslai paėmus Ukrainą, Rusijos duona aruodą ir aliejaus bazę, Rusija bus suparalyžuota ekonomiskai. Šituo tikslu žygis prieš Rusiją turi būti atliktas žaibo greičiu."

"Vyriausias to žygio tikslas bus tuojau atkirsti Bakų aliejaus šaltinius. Iš tų šaltinių Rusija gauna visą gaviną ir alyvą savo oro laivynui ir traktoriams, kuriais dirbami sovietų laukai. Todėl Vokietijai įsitvirtinus rusų Juodosios jūros juostoje, visa Rusija trumpu laiku būtų priveikta, ją apniktų badas, o jos oro laivynas turėtų būti vienu smugiu sunaikintas."

Atrodo, kad Hitleris šią Von Dirkseno planą ir priėmė, nes pagrobęs Čekoslovakiją, jisai jau tiesią nagus link Rumunijos. Didžiosios valstybės, kurios galų gale "pabudo" ir pradėjo tartis, kaip "sulaikyti Hitlerį", dabar svarsto priemones Rumunijai išgelbėti. Čia jos mato svarbiausią pavojaus punktą. O Lietuvos likimu, deja, jos mažai tėra susirūpinusios. Jei-gu Hitleris norės "užsikasti" Klaipėdą, jos, tur but, nepaisys.

Šiai dienai centro vyriausybės nepersistatė ir negirdėti, kad ruošytų šitaip padaryti, kaip iki šiol buvo įprasta daryti. Tai, rodos, turėtume ir dëlko ausiminti.

Beje, tenka nugirsti, kad Klaipėdos krašto vokiečių tarpe nesą glaudaus susipratimo. Senesnioji karta nėra linkusi visu ormu į Berlyną orientuotis. Jie bukštėja, kad jei šitam kraštui tektų prie Vokietijos prisijungti, jie prarastų gerus biiznio laikus; žodžiu, Lietuvos karvutė, dabar gerai melžiamą, tuomet užtruktų. Bet užtai jaunimas nekantrauja ir jau veik atvirai kalba, kad reikia senas sienas atstatyti, jei ne kitaip, tai pasiskelbti esą nepriklausomi — tai yra nepriklausą Lietuvos valstybę ir kartu Vokietijai, o tvarką savo reikalus taip kaip jiems tinka. Mat, Berlynas taip pat nesiskubina galutiną žodį šiuo klausimu tarti, tai, girdi, jaunimui nesą ko laukti: įvykdyti faktą, o tuomet Berlynas pats susiprasiąs. Į šio kias jaunųjų vokiečių pastangas senesnioji karta žiuri labai rezervuotai.

O tuo pačiu metu nacionalistų atvykę agentai iš Vokietijos zuja po visą kraštą ir varo šėlusią ir kartu šlykščią tiesiog lietuvių pažeminančią propagandą.

Ir nėra kas šitai propagandai pakirstų kelią, arba paraleliai varytų kitą agitaciją už Lietuvos valstybę.

Klaipėdos krašto reikaluose pastebiamas kažkoks ištižimas. Tautininkai jau atkando savo dantis ir jokių čia pasisėkimų neturi. Kitos visuomeninės grupės gi pasirodyti negali, nes jos likusioje Lietuvos dalyje negali laisvai veikti, tai jau labiau joms Klaipėdos krašte pasirodyti susidaro visokių sunkumų. Tiesa, Klaipėdoje pradėjo veikti taip vadinama aktyvistų grupė, kuri leidžia dvisavaitinį laikraštį Bendras Žygis. Šioji aktyvistų grupė susideda iš liaudininkų, krikščionių demokratų ir dalinai iš voldemarininkų tautininkų likučių.

Sakau, likučių, nes ne visi voldemarininkai tautininkai, o taip lygiai liaudininkai ir krikščionys demokratai tam judėjimui nuosirdžiai pritaria. Vieni ir kiti laikosi labai rezervuotai. Šito judėjimo vyriausieji pravadariai yra Pajaujis ir voldemarininkas tautininkas Sliesoraitis.

Pajaujis yra buvęs žymus liaudininkas, vienas iš tų, kuris po gruodžio 17 dienos rengė revanšinį perversmą, bet nevykusiai. Ir tuo metu, kai A. Voldemaras buvo vyriausybės priskyje, tasai pats Pajaujis buvo pasmerktas mirti, bet vėliau buvo mirties bausmė pakeista kalėti iki gyvos galvos, ir dar vėliau buvo iš kalėjimo paleistas su sąlyga, jei gyvensiąs užsienyje.

Pajaujis ketatų metų gyveno Prancuzijoje, vėliau jam buvo leista grįžti į Lietuvą, ir jis apsigyveno Klaipėdos mieste; čia įsisteigęs Prekybos Institutui buvo pakviestas tenai lektoriui, o dabar iš tų pareigų dël savo naujos veiklos atleistas.

Sliesoraitis biiznio žmogus, taip pat savo metu ruošęs perversmą, bet jau kitu tikslu, būtent, kai A. Voldemaras buvo iš vyriausybės išguitas, tai norėta atsigręžti ir buvo mėginama kažkas panašaus į perversmą surengti, bet taip pat be pasisekimo.

Vėliau jisai įsitraukė į ekspedicioj biiznį ir turėjo čia gerą pasisekimą, o dabar į Kauną jau negali atvykti ir jo draugai jį iš to biiznio veik pašalino.

Į Kauną jisai negali atvykti dël savo naujos politinės veiklos, nes čia būtų suimtas.

Taip lygiai, kaip ir Bendras Žygis tik Klaipėdos krašte gali liuosai eiti, o kitur jis yra konfiskuojamas, bet gi platinasi.

Taigi dēka susidariusių savotiškų politinių sąlygų Klaipėdos krašte gali plisti tasai naujas aktyvistų judėjimas, nes centro valdžios politinė policija čia yra paleista.

— J. K.

LSS ŽINIOS

BROOKLYNO LSS 13 KUOPOJE

Kovo 17 d. buvo musų LSS. 19 kp. susirinkimas. Narių atsilankė apšči. Mat, domėjosi, kas bus daroma, kas bus kalbama su broliais komunistais A. L. Kongreso reikale. Bet tie broliai į musų susirinkimą neatsilankė ir nieko nesakė, tik anksčiau keliomis dionimis per "Laisvę" pasikolijo, vadindami mus "trockistais" ir kitokiais vardais.

Kuopa vienbalsiai nutarė, kad negalima turėti nieko bendro su žmonėmis, kurie verčiasi šmeiztais ir ukazais, reikalaudami, kad jiems kiti vis tik už bernus dirbtų arba, kaip amerikoniai sako, "leiberiaut"; ir visus pravadžiuoja. Tad veik visos organizacijos savo delegatus po to įvykio atšaukė, pasekdamos socialistus, ir niekas nebenorai su jais bendrai veikti, nes kai tik nueina, tai vis gauna atsakymą: "Darykite taip, kaip mes jums sakome, o jei ne, tai lauk." Tai ir pasidarė taip, kad dabar visai yra "lauk", ir tas Brooklyno kongreso skyrius dabar gyvuoją tik komunistų gazietoje, "Laisvės" dvare ir niekur kitur.

Parama Lietuvos draugams

Musų kuopa nutarė pasiųsti auką iš 15 dol. Lietuvos draugams, kurie leidžia laikraštį "Mintis", apie kurį jau buvo rašyta "Naujienu" 61-am numeryje. Gal but, ir kitų kolonijų draugai pamatys ir pasiels taip pat. Savo užjorio draugų privalome neužmiršti.

Susirinkimas išrinko komisią, bei bendrai dirbti su LDD. kuo pomis, kad būtų galima parengimus daryti sykiu.

Iš praeitos vakarienės, kuri buvo rengta "Naujienu" jubiliejaus pažymėjimui, kolkas dar pilnas raportas nepadarytas, bet atrodo, kad liks gerai pelno. Tai bus sutarkyta jau sekančiame susirinkime, balandžio 21 d.

Kiti nutarimai

Išrinkta atstovas į "Naujosios Gdynės" suvažiavimą ir duota dovana \$25.00 cash ir dovanta pereiną metu paskola mašinos pirkimui, kas sudaro kartu \$125.00.

Taigi nutarta užmokėti iš kuopos išdo už LSS konstituciją po 10 centų už kopiją ir už mokesčių knygeles po 2 c., kaip reikalavo centro sekretorius. Į kuopą įstojo vienas naujas narys, taip kad kuopa ne mažėja, bet auga ir darosi vis skaitlingesnė.

Frank Lavinskas

DABAR BUS AIŠKU

Brooklyno komunistų organizacija praneša, kad jų "kongreso" pirmininkas K. Michelonas atstovauja LDS jaunimo kuopą, kuri iki šiol neturėjo atstovo, bet palaikydavo kontaktą su komitetu "per savo narį K. Micheloną". Taigi jaunasis Keistutis jau seniai yra bolševikų organizacijos narys, tik pirmiau jisai dirbo jai "neoficialiai". Bet ko-

IVAIRIOS ŽINIOS

Ką Darys Ateiviai Bedarbiai Atleisti Iš W.P.A.?

Valstijos Selpimo Administracija Susirūpinusi.

Apie metai atgal W. P. A. atleido visus bedarbius, kurie nėra Amerikos piliečiai ir neturi nei pirmųjų popierių.

Vasario mėnesį šiais metais W. P. A., kongreso patvarkymu, pradėjo atleidinėti ir tuos bedarbius, kurie turi pirmuosius popierius, bet antrų dar nėra gavę.

Leo M. Lyons, viršininkas Illinois valstijos selpimo administracijos (Illinois Emergency Relief Commission) diskusiodamas ateivių atleidinėjimą, vakar pareiškė, kad nežinia kas su jais daryti. Pradėję W. P. A. darbus, nepiliečiai bedarbiai kreipiasi į selpimo administraciją, prašydami pašalpos. O ta administracija dabar vos pakelia šelpiamųjų bedarbių našta ir naujų klientų beveik negali priimti.

Bet jiems vienokiu ar kitu būdu pragyvenimas reikia suteikti. Susidarė tokia sunki situacija, aiškino Lyons, ir nežinia kaip iš jos išeiti.

(Per vasario ir kovo pradžią W. P. A. Illinois valstijoje atleido iš darbo 6,000 nepiliečius bedarbius, kurie turi pirmus popierius).

William O. Douglas paskirtas į Vyriausį teisimą

WASHINGTON, D. C., kovo 20. — Prezidentas Rooseveltas pirmadienį paskyrė Vyriausiojo teismo nariu William O. Douglas'ą, Securities Exchange Commission pirmininką. Nominaciją prezidentas pasiuntė Jungt. Valstijų senatui užgirti.

Jungt. Valstijos nepripažins Čeko-Slovakijos užgriebimo

WASHINGTON, D. C., kovo 20. — Jungt. Valstijų užsieny reikalų departamento veikiantysis sekretorius, Sumner Welles, painformavo spaudos atstovus, kad Jungt. Valstijos nepripažįsta Vokietijos aneksavimo Čeko-Slovakijos.

Chicagos Grudų Biržoj Tylu

Jaučia Europos Krizį

Chicagos grudų birža, kuri dažnai yra vadinama "Pasaulinio grūdų centru", gerokai jaučia Europos krizę. Apyvarta žymiai sumažėjusi ir biržos 1,500-ams narių nėra kas veikti. Tarptautinė prekyba esanti labai sudemoralizuota, sako biržos prezidentas John Mc Carthy.

munistai tą jaunuolį nuolatos garsindavo, kaip "socialistą", ir net reikalaujo, kad LSS kuopa pripažintų jį savo atstovu ir kalbėtoju!

Amerikoje mes turime demokratiją, todėl Keistučio Michelsono niekas nestatys "prie sienos" už jo "nukrypimus". Bet kam reikėjo komunistams spekuliuoti jo tariamuoju "socializmu"? Dabar visiems aišku, kad tame "kongreso" skyriuje yra tikrai jų vienminčiai.

O-kei.

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

“NAUJIENŲ” 25 M. SUKAKTIES PROGA

Šiais metais sukanka pirmam ir didžiausiam lietuvių dienraščiui “Naujienuoms” dvidešimties penkių metų gyvavimo sukaktuvės. Tai vienintelis tos rūšies lietuvių dienraštis, išeivijoje išgizistavęs ketvirtą dalį amžiaus. “Naujienuos” marksistiniai socialistiniai dienraštis. Jos kaipo tokios per visą savo egzistavimo laiką neskelbė nei tautiškų, nei komunistiškų sapnų. Savo skaitytojų ir rėmėjų nevertė būti klusniais nors ir savo idėjos vergais. Dėl to “Naujienuos” šiandien yra populiarios, plačiai skaitomos ir remiamos pačių rėmėjų laisvu noru. “Naujienuos” populiarios ir mylimos dar ir dėl to, kad jos išstvermingai ir ryžtingai skelbė marksistinę idėją — mokslinį socializmą užuot priešę biznui budavojamą komunizmą, kaip kad daro komunistai. Jos nekartą eidamos tuo atsakingu ir sunkiu keliu nesuklupo. Jose lig veidrodyje gali matyti gyvenimą tokiu, kokių jis yra. Jos daugiausia kovoja ir smerkė žmonių mulkintojus ir išnaudotojus iš dešinės ir iš kairės. Už tai “Naujienuos” yra puolamos iš visų pusių, o ypatingai mūsų “lievarabočiai” yra pasišovę jas sunaikinti. Tiksliai pasiekti jie vartojo šlykščiausias priemones, nesiskaitė ir nesiskaito jokiais padarais dėsniais. Viską ką “Naujienuos” rašė ir mokė, jiems atrodė “buržuaziška”, “nedarbininkiška”. Spiaudė demokratiją ir jos gynėjus, ypatingai Dr. P. Grigaitį. Žodžiu, spiaudė į viską, kas nešoko pagal komunistišką muziką.

Seniau jiems nereikėjo demokratijos, koalicijų nei bendrų frontų. Jų šūkiai buvo: “kol nenugalėsime socialdemokratijs, tol nenugalėsime fašizmo”, “po fašizmo — tai mes; viskas arba nieko”, tąja linkme jie ir veikė. Tik įsigalėjus arba padėjus įsigalėti fašizmui Vokietijoje jie suprato darę didžiulį klaidą. Dabar jau ir jie su skato kovoti už visa tai, už ką “Naujienuos” kovoja per dvidešimt penkis metus. Ar tai ne ironija?

Darbo žmonija turėtų iš tos žioplos savizudiskos komunistų politikos pasimokinti ir eiti su tais, kurie nedaro nepataisomų klaidų. “Naujienuos” yra tas laikraštis, kuris nedaro tokių klaidų. Mes kanadiečiai irgi turime gazetelę “Liaudies Balsu” vadinamą. Ta gazetelė vakar buvo labai kairi, šiandien gi ji lenktyniuoja dėl patriotizmo su Clevelando “Dirva”. Šiandien tai gazeteliai jau nebaisys 16 vasario minėjimai. “L. Balsas” 298 nr. sakoma: “Vasario 16 d. jau nebetoli, o himnas nei nepajudintas”, arba “Rusų kimės paminėti 16 vasario” (“L. Balsas” 299 Nr.). Tas sieksinis straipsnis užbaigiamas: “Gynimui nepriklausomybės pasekime Lietuvos valstiečių liaudininkų ir krikščionių demokratų pavyzdžių, paremkime jų reikalavimus, kad Lietuvoje būtų kuogreičiausia sudaryta koalicinė vyriausybė — atsteigla demokratinė tvarka.”

Labai gražu. Bet ar “Liaudies Balsas” draugai negrovė Stezevičiaus demokratine-koalicingę vyriausybę? Taip. Begriaudami demokratiją, priėjo prie tokios mizerijos, kad reikia sekti Lietuvos smulkiosios buržuazijos (valst. liaudininkų) ir kuniginės krikščionių demokratų partijų pavyzdžiu. Bet socialistų marksistų pavyzdžiu komunistai neseka ir neatrodo, ar jie kada seks. Jie geriau

lankstys bolševikišką nugaraulį prieš buržuaziją ir dvasiškiją, kad tik su socialistais nereikėtų būti draugais. Gal kai kam ir malonu, bet tai yra faktas.

Akivaizdoje šių ir kitų faktų, štai kodėl malonu švesti “Naujienu” dvidešimties penkių metų sukaktį, sveikinti Dr. Pijū Grigaitį, tą idealų, išmintingą, išstvermingą ir jokių vėjų neblaškoma vyrą. Taipgi jo artimiausius sandraugus: K. Augustą, M. Jurgelionienę, V. Pošką, A. Vaivadą, “N.” kontestų vedėją T. Rypkevičių ir visą “Naujienu” štabą.

Socialistiniai visuomet jusų Ivavagradska.
Winnipeg, Canada.

Winnipeg, Manitoba

Ar jau ir bendro fronto organizatorius komunistams nekošer?

Kiek žinoma, Winnipeg lietuvių visi bendrai veikdami suorganizavo vadinamąjį “bendrą frontą”. Šia proga ypač pravartu pabrėžti, kad socialistas Jonas Martinonis ne tik prisidėjo prie bendro fronto organizavimo, bet ir daug visokių rezoliucijų komunistams parašė. Kitaip sakant, jie jo darbo vaisiais pasinaudojo.

Tačiau dabar mūsų tavorščiai bijosi net Martinonio vardą paminėti. Tas vardas jiems pasidarė tiek nekošer, kaip ortodoksiniams žydai kiauliena.

Kodėl? Kas atsitiko?

Tikrai negaliu pasakyti. Tačiau išvados pačios savaime prašosi. Seniau tiek “Naujienuose”, tiek “Keleivyje” Jono Martinonio vardas gana dažnai figurodavo. Dalykas toks, kad jis parašydavo gana įdomių dalykų iš Kanados gyvenimo. Bet štai per kai kurį laiką jo raštų niekur nebesimatė. Spėjome, kas čia pasidarė, kad Martinonis paliovė rašęs: gal sulingo, o gal pas komunistus susiramėnima surado? Žodžiu, negalėjome suprasti, kas čia iš tiesų atsitiko.

Štai prieš kiek laiko aš ir vėl atsikrausčiau į Winnipegą. Susitikęs su lietuviu, žinoma, pradėjau po truputį teirautis, kaip ir kas. Netrukus patyriau, kad kai komunistai čia rinkę aukas, tai ir Martinonis šiek tiek prisidėjęs. Vadinasi, auko- ię jiems vieną kitą centą. Vienok aš nenorėjau tuo tikėti, kadangi net pačiame “Liaudies Balse” niekuomet nepastebėjau, kad Martinonis kada būtų rėmęs aukomis komunistus.

Vasario 19 d. nuvykau į Lietuvių sveitinę, kur buvo surengtos Lietuvių nepriklausomybės sukakties iškilmės. Ten buvo ir J. Martinonis. Renkami aukas Lietuvos politiniams kaliniams Martinonis pats pirmas priėjo prie scenos ir įteikė dolerį aukų priėmėjui. Kai aukotojų sąrašas buvo perskaitytas, tai Martinonis figuravo pirmoje vietoje.

Na, o dabar “Liaudies Balsas” Nr. 310, kur suminėti visi aukotojai, J. Martinonio vardo jau nebeįrašė.

Kas atsitiko? Kas patvarkė, kad Martinonio vardas nebūtų skelbiamas?

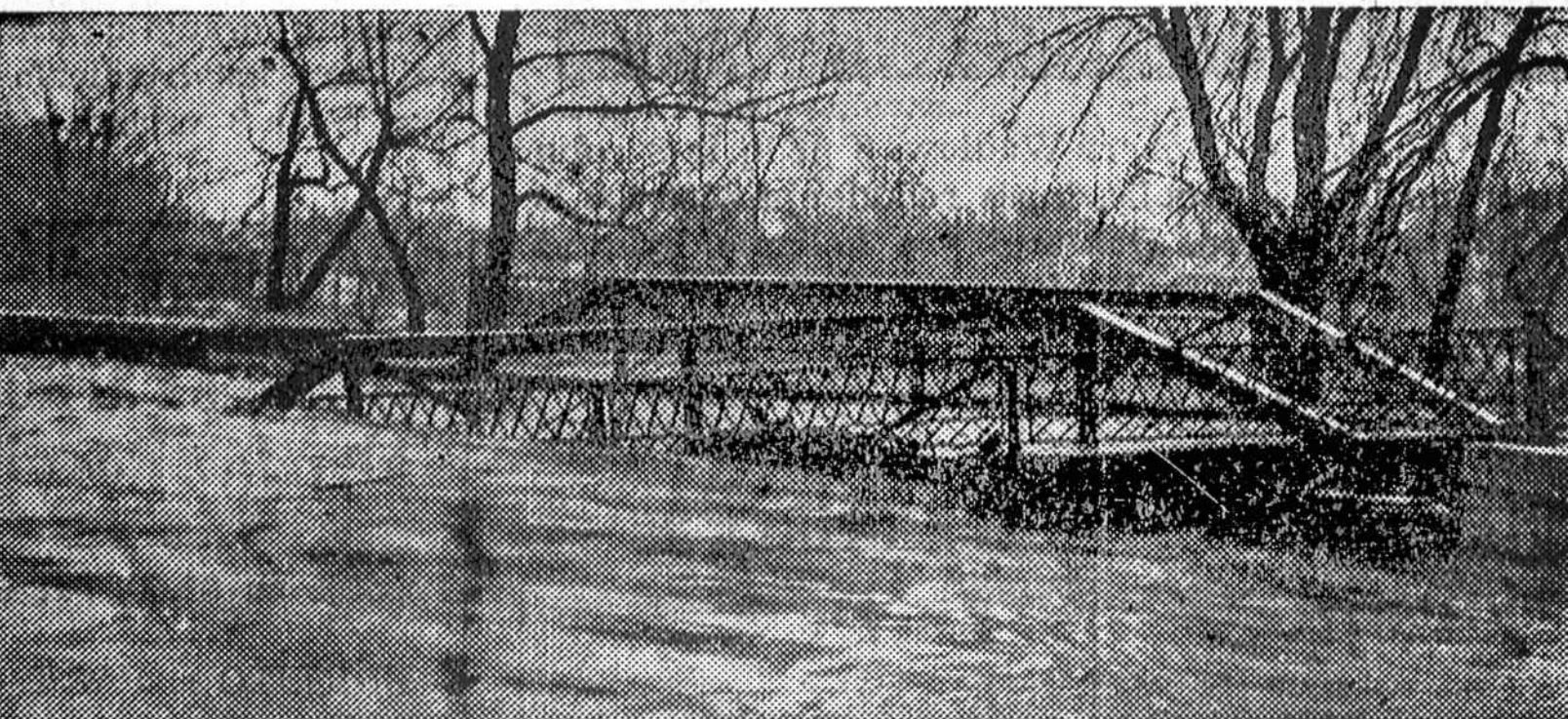
Gal jis pats nenori tokio garsinimo, o gal iš viso komunistams jo vardas pasidarė “netreptas” ir jie jo neskelbia?

Būtų įdomu, kad pats Jonas Martinonis į tuos klausimus atsakyty. Lauksime.

—Socialistas

NAUJIENU-ACME Telephoto
VULCAN, MICH. — Parapijonai laiko “įkalinę” kunigą ir neleidžia, kad jis būtų iškeltas į kitą vietą. Tas “įkalinimas” jau tęsiasi 9 mėnesius. Iš nuobodumo “sargyba” lošia kortomis.

ACME-NAUJIENU Telephoto
Potvynio pasėkos. Paveikslas viršuje parodo apsemtą tiltą netoli Danville, Ill. Žemutinis paveikslas vaizduoja išplautą geležinkelį netoli Bloomington, Ind.

BUVAU, MAČIAU IR GIRDĖJAU

Aldoros Pauliutės koncertas

Keleta dienų tam atgal susitinku A. Paulienę, kuri pranešė man, kad jie ruošia koncertą savo gabiai dukrelei Aldonai. Aldutė torontiečiams yra gerai žinoma kaip šokikė, dainininkė ir artistė. Ji net studijuoja Shakespearo veikalus. Aldutė yra daug kam pasitarnavusi, užpildžiusi daugelio organizacijų, nežiurint pažiūrų, programas. Iš tiesų nevieną kartą teko ją matyti ir pasigerėti. Prisipažinsiu iš karto bijojau, maniau Aldonai tas visas nusibos greit, bet pasirodo, kad aš klaidą turėjau, — Aldona “still goes on” Bravo, tau vaikeli, tu dar jaututė ir turi daug daug laiko toli nužengti, tik tvirtos valios o mes visi stengsimės tavo koncertan atsilankyti, atsidėkodami už pasitarnavimą mums.

Beje, Aldutė turėjo vieną didžiulį malonumą, gavo progos turėti ilgą ir malonų patarimą pasikalbėjimą su Nelson Eddy, kai jis Toronte lankėsi. Tai Aldutė iki pasimatymo su visais lietuviu koncerte.

Gimimai

Klemensas ir Verutė Meldaižiai susilaukė gražaus ir sveiką sunelio. Linkiu geros svei-

katos visai šeimai. Klemenso brolis Leonas Meldaižius ir žmona Dolly susilaukė dukrelės, kurios taip troško, nes jų šeimoje sunelių jau yra. Linksmų krikštynų.

Chamberlainui dovana

Toronto “Telegram” rašo, kad Anglijos “senmergės” sveikindamos Chamberlainą jo 70 metų gimtadienio proga dovanavo labai gražų šilkinį lietsargį, kuris buvo surištas puošniu violetiniu bantū. Jos tarusios: gal šis lietsargis nugręš jo akis nuo Hitlerio ir kreips daugiau dėmesio į mus.

T. B. patikrinimas Brandforde

Branfordas yra apie 80 mylių nuo Toronto. Nors tai nedidelis miestas, vienok jo sveikatos departamentas struopus. Su tėvų sutikimu apie 2,000 mokinių virš 8 metų amžiaus bus tiriami džiovos klinikuose po priežiūra Dr. M. H. Brown iš Connaught laboratorijos Toron-

GERB. Naujienu skaitytojos ir skaitytojai! Prašome pirktinių reikalais eiti į tas krautuves, kurias skelbiame Naujienuose.

to universitete. Malonu išgirsti, kad visi tėvai noriai šiam reikalui pritaria, tik gana šurpu. kol sulauks rezultatų. Juk ir ligonis daugiau serga prieš egzaminavimą, vienok juo anksčiau ši procedūra bus atliekama višose mokyklose, juo greičiau mes žinosime savo vaikų saugumą.

Pirmyniečiai mūsų nepamiršo

Kaip smagu išgirsti, kad esikieno prisimintas, ir štai vieną malonumą turėjau sužinoti, kad pirmyniečiai mums prisuntė po ženklėlį atminimui. Bel dar kai kurie gal skolingi nors po laiškėlį, ar ne?! Na, jums galima dovanoti, nes jūs daug dirbate, o to laiko jauniems tiek mažą. Ačiu už dovanėlę.

2 savaitės beliko iki koncerto

Aušros choras ruošia koncertą balandžio 1 d. parapijos sveitainėje. Koncerte choras užpildys keletą gražių dainų, kurios bus dainuojamos New Yorko parodoje, todėl kurie Toronto lietuviai negausite progos išgirsti dainas New York'e, kviečiame mūsų koncertan nors “sampilui”. Be to, bus solo, duetų ir t.t. Programai papildyti bus suvaidinta juokinga komedija “Piršlybos”. Dar kartą kviečiu visus. —Stella

IŠ TORONTO PADANGĖS

KOMP. M. PETRAUSKO DVIEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Prieš du metus kovo mėn. pabaigoje, ankstyvam pavasariui švintant, pasaulio lietuvių sukurtė skaudį žinia, kad Lietuvoje mirė kompozitorius Mikas Petrauskas, brangus ir neužmirštinas švietėjas ir lietuvių dainos kūrėjas.

Nebetenka kartoti jau daug kartų sakytus žodžius apie velionies atliktus darbus, apie jo nuopelnus lietuvių visuomenei, kurie mums šviečia kilniais pavyzdžiais. Tulo išminčiaus yra pasakyta, kad žmogus bus amžinas savo darbuose, nežiurint kad žmogui mirus kunas virsta dulkėmis, bet jo dvasia liks gyvųjų tarpe jo darbuose. Taip, tai šventa tiesa.

Rodas, dar taip neseniai mūsų brangus kompozitorius visų gerbiamas M. Petrauskas buvo gyvas, dirbo, galvojo ką naujo sukurti, šiandien jo jau nebėra, bet jo dvasia tebėra gyva mūsų tarpe, jo darbai ir žygiai tai yra tas kultūrinis lobynas, kurs priklauso tai rūšiai, kurių negalima pamiršti.

Sunku suminėti visus geras velionies savumus, tačiau trumpai reikia pasakyti, kad velionis buvo tobulas ir pažangus inteligentas, arti susijęs su mūsų liaudžia ir vargo žmonėmis, kuriems savo kuriniuose daug reikią tikros meilės, trokšta tiesos, šviesos ir laimės.

Dažnas iš mūsų, tur but, dar pamename, kaip velionis budamas Lietuvoje nesidrovėję lankyti ir mažųjų miestukų bei bažnytkiemų ruošdamas koncertus, kad supažindint liaudį — paprastą valstietį — su savo kuriniais. Atsimenu vieną tokių koncertų turėjome ir Kupiškį 1924 m. rugpjūčio mėn., į kurį žmonių prisirinko iš visos Kupiškio apylinkės, kad pamatyti patį kompozitorių ir išgirsti jo paties kurtą dainosmuzikos meną.

Tokių koncertų velionis nesūkykštėjo užmiršties lietuvių kampeliams, kurie palikdavo neužmirštinus įspūdžius, didžią meilę prie paties kompozitoriaus ir gily jo asmens įvertinimą, kurįs meną be poilsio savo krašto žmonėms. O juk jojo meno kuryba buvo labai plati ir gausi nuo gražių liaudies dainelių iki didžių ir vertingų lietuviškų operų, kurias šiandien galime matyti žymių operų repertuaruose. Nors didesnę dalį savo gyvenimo, darbo ir energijos velionis praleido Šiaurės Amerikoje, bet mirti jam buvo lemta savo tėvyneje, ten amžinai ir ramiai gimtajam kampely ir ilsis mūsų aukštos vertybės inteligentas M. Petrauskas.

Jo mirties paminėjimus ruošia lietuviai įvairiose vietose, kaip kur net bendrai suburę jėgas vieningai atžymi naudingus darbus, palikusius didelę naudą mūsų tautai meno srityje. Teko nudžiugti išgirdus, kad dviejų metų velionies mirties sukaktį ruošiasi tinkamai atžymėti Toronto “Bangos choras”. Reiškia, Bangos choras įvykdys ankstyvesnį bendrą sumanymą, kuriam pastojų kelią nerimtos kliutys.

Zinant, kad šis parengimas bus pašvestas paminėti mums visiems brangaus asmens, būgirdi džiugu, kad jis sutrauktų visus Toronto lietuvius į vieną šeimą atidavimui pagarbos velioniui už jo paliktą mums meną.

Bus girtina, kad visi įvertins šį paminėjimą, nedarydami

skirtumo kas rengia ir atsilankys pagerbti velionį, kuriam nebuvo sunkios jokios kliutys kuriant meną mūsų naudai. Taigi ir mes paminėkime jo mirties sukaktį nestatydami sau jokių kliučių. Paminėjimas ruošiamas kovo 25 d., 7:30 v. v. Labor Lyceum, 346 Spadina ave.

LIETUVIŲ MOTERŲ DĖMESIUI

Jau kuris laikas kaip Toronto “House wife's association” narės veda atkaklią kovą su savo kompanija nuėnimui “amžino” mokėjimo kas mėnuo po 50 cent. už gezo skaitliukus (service charge). Ši kova, kiek teko patirti, žada atsidurti net ir teisme ir gali tęstis gana ilgai, bet vienok moterys nenusimena ir kovą tikisi laimėti.

Žinoma, gezo kompanija veikia nepasiduos, nes nenorės nustoti apie 84 tukstančius dolerių į mėnesį įplaukų, kurias įmoka maždaug apie 168 tukstančių šeiminkų naudojančių gezą (tiek maždaug skaitliukų Toronte priskaitoma).

Pagal patiektus davinius skaitliukas-meter'is kainuoja tik apie 9.30, kurio išmokėjimas turėtų tęstis apie pusantros metų, tuo tarpu mes mokame “amžinai” išmokėdami kompanijai milijoniškas sumas pinigų už nieką.

Šiai kovai laimėti ruošiasi pasitarimai, šaukiami vieši moterų mitingai plačiau diskusuoti šį klausimą, taipgi prašomos moterys, jei atsilanko į namus komisijos gavimui parašo, tai rašymkės visos tos, kurios mokame už gezą, neturinėioms savo vardu skaitliukų patariame nesirašyti, nes tokių pavardeš nereguroja gezo kompanijai kovoti ir jų parašus kompanija gali atimti.

Šiuo reikalu turėtumėm rimtai susirupinti visos moterys, nežiurint nei tautos, nei tikybos, nei luomo skirtumo ir aktingai dėtis prie laimėjimo.

Pagal aktingai kovojančių šeiminkinių organizacijos pirmininkės Mrs. Jonston pareiškimą atrodo, kad neblogiausiai sekasi, nes daug moterų uoliai pritaria ir remia savo veikimu šią kovą prieš ekstrą 50 centų kas mėnuo. Kadangi, anot Mrs. Jonston, šiuo mokesčiu nori nusikratyti ne tik darbo moterys, bet ir pasiturinčios ir net turtuolės, tokiu būdu galima tikėtis pasekmingo laimėjimo. Juk moterys, kam rimtai pasiryžta, tą ir laimi! Atkreipkime daugiau dėmesį tam ir mes lietuvių moterys.

SLA 236 KUOPOS NARIŲ ŽINIAI

Šiuomi turiu pareikšti nariams, kad balandžio mėn. reguliaris narių susirinkimas įvyks ne 9 d. balandžio, kaip turėtų įvykti, bet 2 d. balandžio, nes 9 d. pripuola Velykos dėl kurių pereitame narių susirinkime daugumos noru, buvo atkeltas balandžio mėn. susirinkimas visą savaitę anksčiau. Prašau tai išidėmėti ir į susirinkimą atsilankyti 2 d. balandžio mėn. 2 val. p. p. 404 Bathurst St. 3-me aukšte (prieš Western ligoninę). —O. I.

K A I P Ž U V I S B E V A N D E N S, T A I P G E R A S L I E T U V I S B E “ N A U J I E N U ” N E T U R E T U B U T I.

MENO ŽINIOS

Veda MIKAS SILEIKIS

Baigiasi Paskaitų Sezonas

Žiemos metu Meno Institute (Fullerton Hall) kiekvieną ketvirtadienio vakarą (6:30 val.) buvo skaitytos publikai nemokamai paskaitos. Paskaitas finansuoja Florence Dibell Bartlett, o skaito Meno Instituto meno mokyklos istorijos fakulteto narė p-lė Helen Parker. Publika skaitlingai paskaitas lankė.

Praeitą ketvirtadienį buvo skaityta įdomi paskaita apie prancūzų pilis, tema: "Chateaux of France". Žemiau paduodu sakytos paskaitos bendrus bruožus.

Gal niekur kitur pasaulyje nėra buvę taip daug gražių pilių, kaip Prancūzijoje. Ir ne bet kokios pilys buvo! Tos pilys buvo puikios palociai, išpuošti auksu, brangiausiais kaurais iškloti, kristalu išdirbtos žvakidės ir filiorai. Kadaise buvo puikios sodnai ir gėlių daržai. Pils pastatytos prie upių ir gražiausių ežerų krantų.

Prancūzijoje yra 180 pilių (chateaux), daugiausiai jų yra vakarų-žemių Prancūzijoje. Bet tik 20 pilių šiandien tepriklauso privačiams asmenims. Fontainebleau pilis yra viena iš gražiausių ir didžiausių. Architektūros žvilgsniu ji yra puošniausi. Vidus išpuoštas šviesiuoju auksu. Turi 1009 kambarius. Tais laikais pilis budavodavo karaliai ir kunigaikščiai piliečių moka-

mais taksais. Prancūzuose žodis "pilis" reiškia provincijos namus, panašiai kaip ir pas mus vasarnamis. Kai karalius ar koks kunigaikštis įsimylėdavo į moteriškę, visuomet turėdavo pastatyti jos garbei naują pilį. Toks pilių statymas turėjo net konkurenciją. Fontainebleau pilies statytojas sumanė ne tik pralenkti savuosius konkurentus, bet ir patį Romos imperatorių Neroną. Mat Nerono rumai turėjo 1000 kambarių, o Fontainebleau pilį pastatė su 1009 kambariais.

Versailles pilis bus antra savo didumu ir gražumu panaši Fontainebleau piliai. Pastaroji pilis dabar yra paversta į muziejų, kur buvo pasirašyta Pas. Karo taikos sutartis.

Nykstant prancūzų monarchijai, kartu išnyko garsios pilys. Liko tik jų garsūs pastatai kaip istoriniai monumentai, kurie liudija neįmanomos prabangos ir lobingo didžiūny gyvenimo pėdsakus.

Chicagiškiams lietuviams dar bus proga išklausti penkias paskaitas, kurių temos seka:

Kovo 23—"Prancūzų Tapyba" (kaip Prancūzijoje atsirado ir išsivystė tapyba).

Kovo 30—"Prancūzų Tapyba 18-tam Amžiuje".

Balandžio 6—"Prancūzų Tapyba 19-tam Amžiuje".

Balandžio 13—"Kelionė Anglijoje". Šitoj temoje pralegtė demonstruos savo kelionės įspūdžius Anglijoje.

Balandžio 20—"Šių Dienų Prancūzų Tapyba".

Visos paskaitos yra iliustruojamos stereoptiniais paveikslais.

Joniškėčių Bunco ir Šokiai

Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros Klubas rengia bunco ir šokių sekmadienį, kovo 26 d., Hollywood Hall, 2417 W. 43rd St.

Daug gražių dovanų bus duodama kaip door prizes ir t. p. Kava ir "cake" bus veltui. Pradžią 3 val. po pietų. Įžanga 20c ypatai. Šauni muzika šokiams. Joniškėčiai visada maleniai atsilankiusius svečius priima ir pavaišina. Kviečia Rengimo Komisija.

ALTON, ILL. — Robert Wadlow, 8 pėdų ir 8 colių 21 metų amžiaus jaunuolis, kuris reikalauja \$100,000 iš Dr. Charles Humbler. Doktorui yra keliama byla už tai, kad jis parašė apie Wadlow nepalankų straipsnį.

L. J. Paderewskio Paskutinis Koncertas Chicagoj

Ne Koncertas — Liudnas Atsiveikinimo Vakarais

Sekmadienį po pietų Ignacy Jan Paderewski atsisveikins su Chicago garsioj Auditorium "salėje, kur 40 metų atgal jisai žavėjo jaunas merginas savo dainu ir muzikos mėgėjus nepaprasta piano technika.

Auditorium salę sekmadienį galėjo būti du kartu didesnė. Apie penki tūkstančiai buvo prie durų, suvelavę nusipirkę bilietus.

Ligos ir amžiaus nukamuotas Paderewski silpnais žingsniais išėjo scenon. Visa publika salėje sukilo ir ilgai, jausmingai jam plojo, jausdama, kad paskutinį kartą jį mato. Patetiškai Paderewskis atrodė. Sulinkęs jis sėdėjo prie piano, silpnais pirštais bėgdamas per klavišus. Nebuvo to tobulumo, kuriuo Paderewskio skambinimas pasizymėdavo. Publika girdėjo tik aidus anų laikų Paderewskio muzikos. Pabaigęs gabalėlį jis sunkiai kilo nuo piano, lyg suvariodamas tam paskutinę nykstančios energijos unciją, ir mandagiai lenkėsi publikai.

O publika plojo. Plojo ne už skambinimą Haydn'o, Sopeno ir Mozart, bet Paderewskiui — kuris valandą prieš koncertą pakilęs iš lovos, nuvyko pas savo kolegą — savanorį tremtinį iš tėvynės, Benešą, pareikšti jam savo užuojautą, ir pasipiktinimą barbarizmu, kuris sunaikino Čekoslovakijos nepriklausomybę; publika plojo Paderewskiui, kuris protestui prieš Vilniaus užgrobimą ir sulaužymą garbės žodžio duoto Lietuvai, pėdoid Lenkiją ir ten nebegrižo; plojo Paderewskiui, kuris praradęs visą savo turtą, ir senatvės — ligos varginamas — nepasidavė apatijai, bet aukštai pakėlęs galvą garbingai eina prie savo karjeros pabaigos.

Koncertui pasibaigus grupė vaikų išeitė Paderewskiui bukietai gėlių. Jis pravirko, įsiskuto į paltą ir per užpakalines duris išėjo iš Auditorium teatro, pranyko juodam automobilių, kuris jį nuvežė, paskutinį kartą Chicago gatvėmis į geležinkelio stotį.

Taip Chicago atsisveikino su Paderewski.

Liet. Vaizbos Buto Direktorai Pas D. Kuraičius

Paskyrė \$100 D. & G. Namu Fondui

Lietuvių Vaizbos Buto direktorių susirinkimas įvyko Kovo 15tą dieną pas naują direktorių, Dominiką Kuraitį. Daug svarbių dalykų buvo svarstyta, ir susirinkimas labai tvarkingai ėjo. Tarp kitko Vaizbos Butas vienbalsiai indorsavo Darius-Girėnės Memorial Namų statymo sumanymą ir vienbalsiai nutarė paaukuoti vieną šimtą dolerių Namu Fondui. Šis Vaizbos žygis parodo, kad ta organizacija, susidedanti iš stambesnių ir progresyvių biznierių ir profesionalų paėmė vadovybę, remdama tą lietuvių visuomenišką sumanymą, statymą Darius-Girėnės Memorial Namų. Tikimasi, kad ir kitos lietuvių organizacijos seks Vaizbiečių pėdomis ir aukos Namu Fondui kiek pajėgia.

Sako, Biznis Gerėja

Tarp direktorių buvo labai geras upas ir visi šnekučiavo ir pareiškė, kad biznis visgi gerėja ir atrodo, kad ateitis bus gana šviesi.

Po susirinkimo p-a Kuraitis visus labai gerai pavaišino su labai atsakančiais priuoštais valgiais. Tai nebuvo užkandžiai, bet tikras bankietas.

Matyt, kad Vaizbos Butas gali daug ko tikėtis iš Dominiko Kuraičio, nes jis turi savo užpatentuotą būdą užmegsti draugiškumo ir paskui jį nuosirdžiai palaikyti. Jis yra taip ištikimas draugas kaip Buick automobilis.

Susirinkime dalyvavo trylika direktorių.

W. B. Sebastian, Official correspondent.

P. Dočkienė Atvažiuoja Iš Lietuvos

Cunard Line praneša, kad laivu "Queen Mary", kuris pri-bus New Yorkan apie kovo 24 d., atvažiuoja Petronėlė Dočkienė, pas savo sūnų Vladą Dočkų, gyvenantį 3422 South Emerald Ave., Chicagoje. Apie jos pribuvimą Chicago pranešime vėliau.

R. Naujienų Laivakorėjų Skyrius.

Radio

BUDRIKO RADIO VALANDA

Pereitą septintadienį Budriko radio valanda linksmai nuskambėjo oro bangomis duetų, kvartetų ir solo padainuotomis dainelėmis su pritarimu simfonijos orkestrės. Dainos buvo linksmos, gerai parinktos ir dainuojančių balsai buvo geri ir gerai suderinti.

Žymi programo dalis buvo pašvęsta Juozų pasveikinimui jų vardo dienos proga, tam tyčia parašyta ir sukomponuota daina.

Simfonijos orkestra sugrojo kelis smagius valcus ir polkas ir vieną ilgą lietuvių liaudies melodijų rinkinį.

Kitas Budriko programas bus ketvirtadienio vakare išstoties WHFC.,—1420 k. Programą išpildys geri dainininkai ir geri akordeonistai, suteikdami klausytojams gražių liaudies dainelių ir gražios muzikos. Be to, bus svarbūs asmenų ir draugijų pranešimai. Tai bus ketvirtadienio vakare nuo 7 iki 8 valandos.

— J.

Trys Plėšimai Brighton Parke Valandos Bėgyj

Pradėjo su \$1.00, baigė su \$70

BRIGHTON PARK. — Šią koloniją aplankė trys greitai ir apskrūps piktadariai — jauni, gerai apsiginklavę ir važiuoti.

Pirmiausia jie pasirodė Strauss kepykloj, adresu 2025 West 35th street, ir atėmė nuo savininko Strauss'o \$1.00 — vieną dolerį. Dingo. Bet netrukus pasirodė gėrimų krautuve ties 5040 Archer ave. ir pasiėmė \$35.00. Ir vėl dingo.

Bet nei pusvalandžiui nepraejęs jie jau guldė ant grindų savininką ir du darbininkus valgyklos ties 2615 West 35th street. Čia jų grobis buvo \$70.00.

Tinkamiausias Budas Sienoms Valyti

Sienų popieriams valyti vargu rasis kitas geresnis budas kaip Absorene valymo budas. Absorene be kitų gerų ypatybių turi dar tą taip svarbią ypatybę, kad neketėja ir netrupa. Juo popierius nuvalius, jie ima žvilgtėti kaip nauji.

Absorene Mfg. Co. žinodama visas tas gerasias puses pasiūlo jį visiems seniniams popieriams valyti. Bet, vienkart, ji ir nesistengia apie savo produktą per daug kalbėti. Todėl, ji ir sako, kad Absorene "Bendrai netrupa". O tikrumo je tai yra magiškas, nepavarduojamas daiktas. Juo sienas valydami išvengsite daug nereikalingo vargo, kaip ir nugaros gėlos.

Ką galima pasakyti apie Absorene, tą patį galima sakyti ir apie HRH Master malevų valytuvą. Tai yra Absorene dvynukas. Be juodviečių namų švarinimo darbas kaip ir neįmanomas.

(Skelb.)

ŽEMAIČIŲ ORKESTRAS — BAJORĖS DAINININKĖS — ARTISTAI — ES

KLAUSYKITEŠ ALTIMIERO IDOMIŲ IR NUOLATINIŲ RADIO PROGRAMŲ

• PENKTADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.
• SEŠTADIENI — 7 VAL. VAK.
• SEKMADIENI — 7 IKI 8 VAL. VAK.

W. H. F. C.

LIETUVIŠKI PASILINKSIMINIMAI — BARTKŲ ŠEIMYNA — Zinų Skyrius

Gerai pasisekė namų savininkų pramoga

CICERO. — Cicero Lietuvių Namų Savininkų Politikos Klubas turėjo savo metinį rengimą — bunco party — kovo 5 d. Liuosybės svetainėje. Pramoga buvo pilnai sėkminga, nes nė rengimo komitetas nesitikėjo tokios skaitlingos publikos. Aš nemanau, kad Liuosybės mažoji svetainė yra kada turėjusi tiek publikos tokiam rengimui kaip kovo 5 d. ir dar keli desėtkai turėjo grįžti atgal, nes nebebuvo vietos stalams. Užbaigus žaidimą buvo išdalintos dovanos. Dovanų buvo daug ir gerų. Visi svečiai buvo patenkinti ir nesiskundė namo. Kai kurie važiavo iki vėlyvo vakaro. Tai dar kartą publika įrodė kad ji yra klubo veikimu patenkinta ir klubą remia suprasdama gerus jo norus savo koloniją pagerinti. — Buves.

Nė Jokia Lavinimo Forma Kitur gali lygintis prie asmeninio mokymo. Kokį teikia

BEAUTY CULTURE at MOLER'S Klasės dienomis ir kas vakarą Baigusieji Moler mokyklą reikalaujami geriausios įstaigos. Kreiptis telefonu ar rašyti

MOLER COLLEGE
177 NO. STATE ST. CEN. 6393

CESNAKAI-PETRUSKOS PAGELBA NUO AUKSTO KRAUJO SPAUDIMO

Medicinos reportai sako, kad Cesnakų-Petruskų koncentratas turi tvisgubą reikšmę nuo aukšto kraujo spaudimo. Pirmą, atleidžia arterijų įtempimą. Antra, sulauko ir pašalina amato susilaikymą viduriuose, aukšto kraujo spaudimo pagelbinę priežastį. Kad gauti cesnakų-petruskų koncentratą be kvapo formoje, klauskit ALLIMIN. Šios tabletės vartojamos pertraukomis, padeda sumažinti kraujo spaudimą, galvos gėla ir svaigulį pašalinti, raminančius nuo daug skaitymo. Kad patirti aukšto kraujo spaudimo priežastį ir pagyti, klauskit gydytojo. ALLIMIN yra pardaviniamas visus vaistinėse. Didelė dėžė 50c. Specialė Ekonominė — \$1.00

DYKAL Kad gauti sampelių ir pui-kią knygelę adresuokit ALLIMIN, Dept. 309, 51 W. Illinois St., Chicago, Ill.

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Pilietybės
Knygvedystės
Stenografijos
(Gregg Shorthand)
MOKSLO LAIKAS:
Nuo 9 iki 12 ryto iki 3 po pietų, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Amerikos Lietuvių Mokykla
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

TRADE IN State

BERK'S
Jewelry &
Optical Store
3505 SO. HALSTED ST.

BULOVA

RANGER... a new, sturdy, masculine Bulova. 15 jewels, and only \$24.75

(Skelb.)

Tel. Victory 4965.
STODGENDYSTĖ IR BLEKOS DARBAL. 35 metai bizny, turint pilną apdraudą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 So. Halsted St.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTU AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMA, KOKI CHICAGO ILGAI MINES

Užtikriname, kad Sutaupysite Simtus Dolerių

Virš 300 garantuotų karų. Yra visų išdirbusių naujų, tūlių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokia kaina, kokią išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį

GALITE IŠSIMOKĖTI PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atdaras kasdien iki 10 val. vakaro ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutaukykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1340 West 63rd Street
prie Loomis
2828 West North Ave.
prie California

Tel. YARDS 3899. Zelviss Building Co.

Generals Kontraktoriai
Karpenterio, konkrito ir muro darbai, perdūrimo ir taisymo visų rūšių. Gaisro nuostolių apskaičiavimai.

Didelė Nuolaida Stogų Taisymui.
3427 S. Emerald Ave.
CHICAGO, ILL.

Lietuvis Plumberis

— Laisnuotas —
GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS.

IRENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 W. 69th St.
Tel. Hemlock 2867
Rez. Republic 5688

LIETUVIŠKA RUBŲ KRAUTUVĖ

VISKAS DEL VYRŲ

PAUL LEASAS
(Vyriškų Rubų Krautuvis)
3427 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 0937

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING

Perkraustom forničius, pianus ir visokius rankandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.

3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

LIGONINES HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILA IŠIMIAMI \$13.50

už GYDYMAS \$50.00

LIGONINĖJE RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena diena Ligoninėje \$15.00

REUMATIZMAS Greitai Palengvinama \$2.00

VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00

Ekaminacija įskait. vaistus

DOUGLAS PARK HOSPITAL

1900 So. Kedzie Ave., Chicago

Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užlaikomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5783-5348

NAUJIENŲ 25 M. Jubiliejnė Laida

15c CENTU

Kas nori gauti Jub. laidos numerį, prašome prisiųsti 15 centų su užsakymu.

NAUJIENO

1739 So. Halsted St.

Chicago, Illinois

No. 1968 — Megstas kauras.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 1968

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

KUR ROSELANDO "VYTAUTINĖ" ORGANIZACIJAI PRISIDĖTI

Idomys prisidėjimo reikalai ir pasitarimas su Chicago Lietuvos Draugijos atstovais

ROSELAND. — Vietos "Vytautinės" draugijos nariai pradėjo nerimauti, sužinoję, kad norima juos suvienyti su vienu Pašalpinio Kliubo Chicago. Nariai jau turėjo pasitarimą su Chicago Lietuvos draugijos atstovais.

Vytauto No. 2 draugija kaip ji oficialiai vadinama, yra nutarusi dėtis prie kitos, didesnės ir ant tvirtesnių pamatų suorganizuotos draugijos. Tam reikalui yra išrinkta komisija, kuri jau atskleidė dvejų draugijų ir vieno Susivienijimo, butent L. D. S., apie sąlygas prisidėjimui. Komitetas yra pasidalinęs į dvi dalis. Didžiuma stovja už tai, kad dėtis prie minimo Pašalpinio Kliubo, o mažuma — kad dėtis prie Chicago Lietuvos Draugijos, nes jos skyrius yra Roselande, ir nariams bus lengviau atsilaikyti ir susirinkimus užsimokėti duokles. Komisijos didžiuma metiniam susirinkimui paėmė viršų, nes didžiuma vadovauja draugijos pirmininkas ir raštininkas, kurie turi daugiau įtakos nariuose. Nors metinis susirinkimas buvo neskaitylingas, bet nubalsuota dėtis prie Kliubo arba prie L. D. S. Už Keistučio Kliubą balsavo 28 nariai, o L. D. S., rodos, gavo 16 balsų. Už Chicago Lietuvos Draugiją neleista balsuoti.

L. D. S. ir Paš. Kliubas

Po to komisija pradėjo vesti tam tikrus pasitarimus su abiejomis organizacijomis, kurios susirinkime buvo balsuojamos, butent, su Kliubu ir su LDS.

Dėl narių senumo negalima prisidėti prie LDS, ir komisijos didžiuma tai jau seniai žinojo, bet tik tyčia padavė nariams balsuoti už LDS, kad neprileidus balsuoti už Chicago Lietuvos Draugiją. Dabar komisija jau gavo pilnas sąlygas iš minimo Kliubo, ir iš LDS. Prie LDS, kaip jau sakiau "Vytautinė" negalės dėtis, tad palieka vien tik Keistučio Kliubas, kurį komisija rekomenduoja nariams. Sužinoję apie tokį komisijos nusistatymą, nariai pradėjo nerimauti ir kalbinti viens kitą kas reikia daryti. Nusitarta sudaryti atskirą komitetą, sušaukti didesnį skaičių narių susirinkimui ir pasikviesti Chicago Lietuvos Draugijos atstovus paaiškinti sąlygas prisidėjimui prie jų draugijos. Visų pirma, tas narių sudarytas komitetas atsikreipė prie J. Pučkoriaus, Chicago Lietuvos Draugijos, Roselando sk., pirmininko, kad jisai tarpininkautų jiems pasitarime su Chicago Lietuvos Draugija, pakviesdamas jos valdybą į Roselandą, kad "Vytautinės" didesnis skaičius narių galėtų išsiaiškinti prisidėjimo sąlygas.

Chicago Lietuvos Draugija

Antradienį, kovo 14 d., Darbininkų svetainėje įvyko tas Chicago Lietuvos Draugijos atstovų pasitarimas su "Vytautinės" nariais, kurių dalyvavo susirinkime apie 80. Susirinkimui pirmininkavo J. Pučkorius, Roselando skyriaus pirmininkas. Chicago

CHICAGO—Tam O'Shanter golfo laukas, kur federaliai agentai užtikino 894 netikrus bahknotus po \$20. Ryšium su tuo liko areštuotas Frankie Parker, prohibicijos laikais paskilęs butlegeris.

Lietuvių Draugiją atstovavo K. Augustas ir Dr. A. Montvidas, kurie išaiškino Chicago Lietuvos draugijos stovį, kaip nariais, taip ir turtu ir sąlygas, kuriomis yra priimamos draugijos. "Vytautinės" draugijos nariai davė visokių paklausimų norėdami įvairių informacijų. Į klausimus atsakė K. Augustas ir Dr. A. Montvidas labai aiškiai ir nepaliesdami kitų organizacijų.

P. Petronis Kelia Triukšmą.

Susirinkimas ėjo labai draugiškai ir tvarkiai, bet, štai, įbėga į svetainę P. Petronis uždušęs ir susinervavęs pradėjo šaukti "Vytautinės" nariams, kaip jūs čia susirinkote be valdybos žinios? Kur jūs gavote narių adresus pakvietimui į susirinkimą? Busite nubausiti — tie nariai, kurie adresus davė ir R. Mikšis už narių kvietimą į slaptą susirinkimą. Mat, po pakvietimu į susirinkimą pasirašė už Dr. Petronis komitetą R. Mikšis.

P. Petronis bobiškai pradėjo visai koliofi Chicago Lietuvos Draugijos atstovus, kad jie į susirinkimą "įlindo pro užpakalines duris," ir grąšino "nelyskite prie mūsų draugijos narių."

Vėliau P. Petronis davė kelis klausimus, į kuriuos K. Augustas gerai jam atsakė. P. Petronis atsilankymas visą draugiškumą susirinkime sudarė. "Vytautinės" nariai pik tai ėmė atsakinėti. Petroniui dėl jo gąsdinimo narių bausmėmis už susirinkimo šaukimą be valdybos žinios. Labai rimtai ir aiškiai J. Gumuliuskas pasistatė klausimą Petroniui, "Ar draugijos nariams yra prasikaltimas susitikus gatvė kalbėtis draugijos reikalais? Jei gatvė galima kalbėtis apie draugijos reikalus, tai kodėl negalima svetainėje, kad čia yra pasikalbėjimas, pasitarimas kaip kitos draugijos tvarkosi." A. Matikonis tinkamai įsartinio Petronio straksėjimą ir narių gąsdinimą.

Vėliau P. Petronis apleidė susirinkimą ir pasitarimas vėl nusiramino ir vėliau užsibėgė ramiai ir draugiškai. "Vytautinės" nariai labai užsiginėdė su Chicago Lietuvos Draugijos atstovų paaiškinimais, kurie buvo aiškūs, draugiški ir nieko neužgauliojanti. —Narys.

kalais? Jei gatvė galima kalbėtis apie draugijos reikalus, tai kodėl negalima svetainėje, kad čia yra pasikalbėjimas, pasitarimas kaip kitos draugijos tvarkosi." A. Matikonis tinkamai įsartinio Petronio straksėjimą ir narių gąsdinimą.

Vėliau P. Petronis apleidė susirinkimą ir pasitarimas vėl nusiramino ir vėliau užsibėgė ramiai ir draugiškai. "Vytautinės" nariai labai užsiginėdė su Chicago Lietuvos Draugijos atstovų paaiškinimais, kurie buvo aiškūs, draugiški ir nieko neužgauliojanti. —Narys.

Intriguojančios scenos antrame "Laimos" akte

Antras aktas

Antras aktas trijų veiksmų operetės "Laima", kurią "Pirmyn" choras, stato kovo 26 d., Sokolų svetainėje, vyksta Pionierų kunigaikščio Lauryno rūmuose. Ruošiamasi prie puošnių Lauryno dukters Fiametos sutuoktuvų su kunigaikščiu Fridriku. Pažai dainuoja. Jie turi meilišką laišką Betinai, bet Laurynas prie jų prisitaiko, atima iš jų laišką ir juos išvaro. Atvyksta aktorijų grupė, jų tarpe ir Pilypas, persirėdęs juokė. Jis vėl susitinka Betiną ir juodu ruošiasi pabėgti. Rokus tai pastebi ir praneša Laurynui. Jis įsako sugauti Pilypą ir jį pakarti. Mat jis bijo, kad Pilypas pabėgs su Betina ir tuo būdu atims jo laimę. Suimtas Pilypas susitinka su Fiameta ir sužino, kad ji myli jį labiau už savo sužadėtinį. Pilypas, ieškodamas progos pabėgti, sakosi Fiametą jau seniai mylėjęs. Laurynas užtinka juodu būčiuojantis ir karščiuojasi. Fiameta betgi jį perkaltą ir jis sutinka savo dukterį išleisti už Pilypą ir paskelbia jį grafu. Betgi Pilypui ir Betinai tenka progos suėiti ir juodu laimingai pabėga. Tuo ir baigiasi prietaikingas antrasis aktas.

Jeigu laikas leidžia, būtinai pamatykite "Laimą".

Jeigu laikas leidžia, būtinai pamatykite "Laimą".

"Barniai Ardo Šeimynas"

Privatinė labdarybės organizacija, United Charities, skelbia, kad šalia bedarbės ir pašalpos ėmimo prie šeimynų paklikimo daugiausia prisideda šeimyniniai nesusipratinimai ir barniai. Dėl barnių vyrai ir žmonos skiriasi, vaikai pabėga iš namų, suaugę vaikai atsisako tėvus šelpti ir t. panašiai.

SLA 6 Apskričio Metinė Konferencija

Darbai ir tarimai

NORTH SIDE. — Perteito sekmadienio popietį Grigaičio svetainėje, 3801 Armitage ave., įvyko SLA 6-to apskričio metinė konferencija, kurioje dalyvavo 63 delegatai nuo 20 kuopų.

Atidaręs konferenciją pirm. Dr. A. Montvidas pirmiausia sutvarkė įvairias komisijas. Į mandatų komisiją jis paskyrė J. Naujaitį, K. Čepulevičių ir V. Misevičių; į rezoliucijų komisiją — Dr. P. Grigaitį, T. Aleksyną ir A. Lauritą. Buvo dar paskirti trys delegatai į spaudos komisiją, tačiau jų vardų nenugirdau, o vėliau, būdamas užimtas, pamiršau pasiteirauti. Atsiprašau.

Mandatų komisijai tvarkant delegatų mandatus, pirmininkas paprašė Pažangos Vajaus organizatorių paaiškinti apie prirasymo naujų narių pasekmes. Keletas organizatorių nusiskundė, kad jiems yra sunku gauti naujų aplikantų, o kiti pasisakė, kad nors ir sunku, visgi jie gavo po 10, 13, 15 ir daugiau naujų narių. Berods, northsidieš 226-tos kuopos organizatoriai "subytino" visus 6-to apskričio ribose organizatorius, prirašydami suvirš 30 narių prie tos kuopos.

Paraginimas Vinikui

Pasiekundus keletai kuopų raštininkų ir organizatorių, kad labai ilgai užima susirašinėti su centro sekretorium, buvo įnešta ir didžiuma balsų nutarta pasiųsti paraginimą centro sekretoriui tame reikale.

Pagalios prieita prie valdybos rinkimų. Su mažomis išimtimis senoji valdyba likusi išrinkta, butent: Dr. A. Montvidas, pirm., V. Ambrose, vicepirm., K. Šeška, sekr., ir A. Zalatorius, išdinininkas.

Rezoliucijų komisija patiekė sekančią rezoliuciją, kurią Dr. P. Grigaitis perskaitė. Rezoliucija telpa kitoje vietoje.

Sako, Suvažinėjo Merginą Ir Bandė Pabėgti

Suėmė 38 Metų Bridgeportietį

BRIGHTON PARK. — Brighton Parko nuovados policistai užvakar naktį suėmė 38 metų bridgeportietį Walter Zakes, nuo 3241 South Union Avenue, ir apkaltino jį pabėgimu iš nelaimės vietos. Zakes prisipažinęs prie kaltės.

Prie jo arešto prisidėjo buvęs liudis automobilio nelaimės liudininkų, kurių tarpe buvo ir teisėjas J. T. Zuris. Nelaimė įvyko prie Leavitt ir Archer avenue.

Prie tos kryžkelės automobilis užvažiavo ant 18 metų merginos ir ją nuvilko 50 pėdų. Automobilio šoferis, kuriuom buvęs Zakes, bandęs pabėgti, bet teisėjas Zuris nurodė netoliese buvusiems policistams jo automobilį, ir prisidėjo lenktynės. Policija įvyko Zakes'ą apie pusę mylios. Areštą padarė policistai Philip Dore ir Thomas Normand.

Sužeistoji mergina, Helen Roddy, nuo 3530 South Paulina street, guli kritiškai sužeista, apskričio ligoninėje.

Kitos Nelaimės.

Nuo motorciklio nukrito ir užsimušė 21 metų jaunuolis Daniel Pliške, 10427 Avenue H. Jo kompanionas Randall Stenken, taipgi 21, buvo lengvai sužeistas. Nelaimė įvyko prie Ewing ir 83rd st.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti du mažus vaikus ir kambarius. Atsiųskite laišką. Andrius Dapkus, 4960 Conn. St., Gary, Ind.

REIKALINGA BEAUTY operatori. Pilnai patyrusi, nemažiau kaip 3 metų—pastovus darbas — 6 dienos savaitę, \$20.00. 1747 So. Halsted St.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA SUAUGUSIO žmogaus farmoje dirbti, ir kad mokėtų kiek karves melžti. Pastovus darbas — arti Chicago. Rašykite laišką. THAD. SHURN, Downers Grove, Ill. Rogers St. and Maple Ave.

REIKIA PATYRUSIO SIUVĖJO naujam ir laisvymui darbam. Turi mokėti prosyti Gera alga. Box 952 1739 So. Halsted St.

REIKALINGAS senyvas ZMOGUS, apvalyti tavarną. Turi būti teisingas ir negirtuoklis. Darbas pastovus. A. Zalagėnas, 7132 South Racine.

REIKALINGAS VIDUTINIO amžiaus vyras ant mažos ukės, kuris gali melžti karves. Savininkas kalba lietuviškai, šaukite Crawford 1959.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—Zemė Pardavimui

6 APARTMENTAI, 6 karų plytinis garažas. Pajamų \$2820.00. Kaina \$11,000 — \$1500 reikalaujama. 12 metų senumo, 13 apartamentų, pajamų \$6,600 metams. Kaina \$20,000 — \$4,000 imokėti.

MIDDLE STATE MORTGAGE 4027 N. Crawford Avenue. Independence 6870.

IS PRIEZASTIES ligos parduodu 2 aukštų medinį namą 4—4 kambarių. Pigiai. Kreiptis 1454 South Kolin Street.

INVESTORIŲ ATIDAI!

21 apartamentas, 12 metų senumo namas, arti geros transportacijos, metinės rendos \$8400, \$10,000 imokėti. Bargenas \$28,000. 12 partamentų, 12 metų senumo, rendos \$6300, reikalauja \$6,000, greitai pardavimui \$21,500. Kampinis namas 4 partamentų, geros pajamos, \$2,000 imokėti greitai pardavimui \$10,500. Pirmą negu pasirašys lyšą ir pamatys kitus geras pirkinius, atsilankyk į FIRST STATE MORTGAGE CO. 4752 Fullerton Avenue. Tel. Spaulding 1500. 10 N. Clark St. Dearborn 1540

300 IMOKETI. Nupirksi 2 flatų plytinį 6 ir 6 kambarių — priims mažą murgių. Lowe ave. arti 36 gatvės.

GORDON REALTY, 809 W. 35th St. YARDS 4329.

PARSIDUODA MARQUETTE PARKE dvilatis medinis, po 4 kambarius, viskas arti gatvėkarių. Turi būti parduotas greitai iš priežasties ligos. Galite pirkti už savo teisingą pasiūlymą. CHARLES URNICH (URNIKAS) 2500 West 63rd St. 2 lubos.

REAL ESTATE TO EXCHANGE Namai Zemė Mainais

MAINUI — 2 flatų murinis namas, 2 po 4 kambarius, Brighton Parke. Mainysiu į mažesnę namą Chicago priemiesčiuose ypatinai Mt. Greenwood. F. G. LUCAS and CO., 4108 Archer Avenue, Tel. Lafayette 5107.

FINANCIAL Finansai—Paskolos

DUODAME PASKOLAS ant ANTRŲ MORGICIŲ.

PETERS BROS. and CO. 1647 W. 47 St. Antros lubos.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE Automobiliai ir Trokai Pardavimui

4 DURŲ TOURING Sedan 1937 Plymouth, Heateris ir defrosteris. Karas atsižymi kaip naujas — už prieinamą kainą. CENTRAL AUTO SALES, 3207 So. Halsted St. Victory 1717. Dėl informacijų klausite CARL WAINORA.

SOIL—FOR SALE Juodžemės—Pardavimui

PIRMOS RUŠIES JUODŽEMIS dėl gėlynų ir žolynų specialiai su maišytas su durpėmis ir trąšomis. Parduodam buseliais arba vežimais. 1 buselis 25c; 5 buselių \$1.00; 15 buselių \$2.50. Jei pirksite daugiau kaip vieną buselį už pristatymą nemokėsite. Ofiso valandos 7 val. ryto iki 10:30 vakare.

CHARLES GAVCUS 6100 So. State Street, Tel. Wentworth 7942.

Jeį Norit

• KA PARDUOT

• AR NUSIPYKT

PAGARSINKIT SAVO BARGENUS.

NAUJIENŲ GARSINIMUS VISI SKAITO.

PASAUKITE MŪS TUOJAUS CANAL 8500

Mūsų apgarsinimų kainos priimanamos. Už pakartojimus duodame gerą nuolaidą.

MADOS

No. 4995—Mažutei mergaitei sukelė. Sukirtos mioros 2, 4, 6, 8, ir 10 metų amžiaus mergaitei.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba pridurti pavyzdžio numerį pažymėti miorą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba paštu ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____

Mioros _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

KASTANTINAS TRAKSELIS

Gyveno 4422 S. Wood St.

Persikyrė su šiuo pasauliu kovo 20 d., 3:00 val. ryto, 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Raseinių apskr., Kražių parap.

Amerikoj išgyveno 37 m. Paliko dideliame nuliudime 3 sunus: Kastantiną, jo žmoną Emiliją ir jų šeimyną, Vladislavą ir Steponą, 4 brolius Pranciškų, jo žmoną Stanislavą, Petrą, jo žmoną Moniką Rhinelander, Wis. ir Ignacą Bigelow, Ark., jų šeimą ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje — 3 brolius Joną, Antaną ir Povilą. Seserį Liudvisę Susauskienę ir jų šeimynas.

Kunas pašarvotas J. F. Eudeiko koplyčioj, 4605 South Hermitage ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 23 d., 8 val. ryto iš namų į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčia, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionio sielą, iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kastantino Trakselio giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarinimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Sunus, Broliai ir Giminės. Laid. Dir. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741.

LOVEIKIS

Sinčiam Gėles Telegramu Viskas Pasaulio Dalis.

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7308

URBA

Gėlės Mylantiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GELININKAS

4180 Archer Avenue

Phone LAFAYETTE 5800

MASINĖS PRAKALBOS CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

Šį vakarą įvyks masinis lietuvių mitingas Klaipėdos klausimu. Kalbėtojai bus adv. K. Gugis, Dr. A. Montvid, prof. Paul Douglas (angliškai), Dr. Šimkus ir k.

Šios prakalbos yra rengiamos ALK. Chicago skyriaus vardu, bet kažin kokiais sumetimais rengimo komisija nėra jokios žinios pranešusi apie jas "Naujienoms", nors tam tikros srovės organe prakalbos buvo stipriai reklamuojamos. Net komiteto sekretorius nei raštu, nei per telefoną nėra mus informavęs. Kam nuširdžiai rūpi Lietuvos likimas, tas turėtų partvyšią politiką atidėti į šalį, — kitaip toks darbas palieka be vertės.

Mes visgi tikimės, kad šiame mitinge nebus elgiamasi taip siaurai partvyšiai, kaip elgėsi jo rengėjai, prisidengdami nepartinio ALK vardu. Reikia laukti, kad to neeis komiteto pirmininkas ir kalbėtojai.

Klaipėdos klausimas šiandien yra opus. "Naujienos" jau už vakar pasiuntė telegramą J. V. valstybės departamentui, pa-

reikšdamos protestą prieš Hitlerio smurtą ir prašydamos Amerikos valdžios pagalbos Lietuvai šioje kritingoje valandoje. Ar mūsų protestai ir prašymai padės, sunku pasakyti, bet, jeigu veiksimė, tai bent jausimės atlikę savo pareigą.

"Klaipėdos likimas ant svarstyklių"

Paskiausios iš Kauno atėjusios žinios sako, kad Klaipėdos klausimas dar neišspręstas, t. y. Klaipėda dar neatiduota Hitleriui. Bet Smetona su savo ministerais ir seimas šitą klausimą jau svarsto.

Viena telegrama sako, kad "Klaipėdos likimas tebėra ant svarstyklių", ir kad "taikos užlaikymas surištas su didžiausiomis aukomis iš Lietuvos pusės".

Tai gali reikšti tik tai, kad Hitleris grąšina PAVARTOTI JĖGĄ prieš Lietuvą, jeigu ji neįsipildys jo reikalavimo.

Prieš tokį smurtą visi Amerikos lietuviai privalo pakelti griežčiausio protesto balsą!

Prakalbos Ch. Lietuvių Auditorijoje prasidės 8:00 val. vakaro.

Čekai Maršuos Šeštadienį

Kviečia lietuvius

Ateinantį šeštadienį Chicago čekai ir slovakai rengs maršavimą gatvėmis, kaip protestą prieš Čekoslovakijos pagrobimą. Jie kviečia dalyvauti ir lietuvius.

Maršavimo tvarkai apsvaistyti šį vakarą, kaip 7:30 val., bus čekoslovakų organizacijų atstovų susirinkimas, mokyklos svetainėje, 2548 S. Homan Ave. Komitetas prašo, kad į tą susirinkimą atvyktų lietuvių draugų pirminkai arba valdybų nariai.

Chicagos "Tautiškas" Lenkų Susivienijimas Už Čekus

Rems Juos Kovo Su Hitleriu

John Romaszkievicz prezidentas Lenkų "Tautiško" Susivienijimo (Polish National Alliance, vakar padarė pareiškimą, kad Susivienijimas, taipgi visa lenkų kolonija Amerikoje, "remis savo draugus čekus ir slovakus" kovoj už nepriklausomybę su brutališka jėga ir barbarizmu.

Amerikos lenkai, sako Romaszkievicz, eis tomis pačiomis idealizmo pėdomis, kurias nustatė Kazimieras Pulasiki ir Tadas Kosciuszko, stodami į Washingtono karių eiles kovoti už laisvę ir demokratiją, kurią Washingtonas atstovavo.

Atsišaukimas yra adresuojamas į tautines grupes Amerikoje ir ragina visus žmones, kurie myli laisvę ir žmoniškumą, prisidėti prie čekoslovakų kovos ir pagelbėti jiems atgauti laisvę, nepriklausomybę, teises, teritoriją ir demokratiją, kurią nesuvaldoma jėga atėmė nuo jų.

Romaszkievicz toliau ragino Jungtinių Valstijų valdžią paskelbti atvirą kovą nacizmui Europoje ir išnaikinti visas fašistinės dvasios organizacijas Amerikoje.

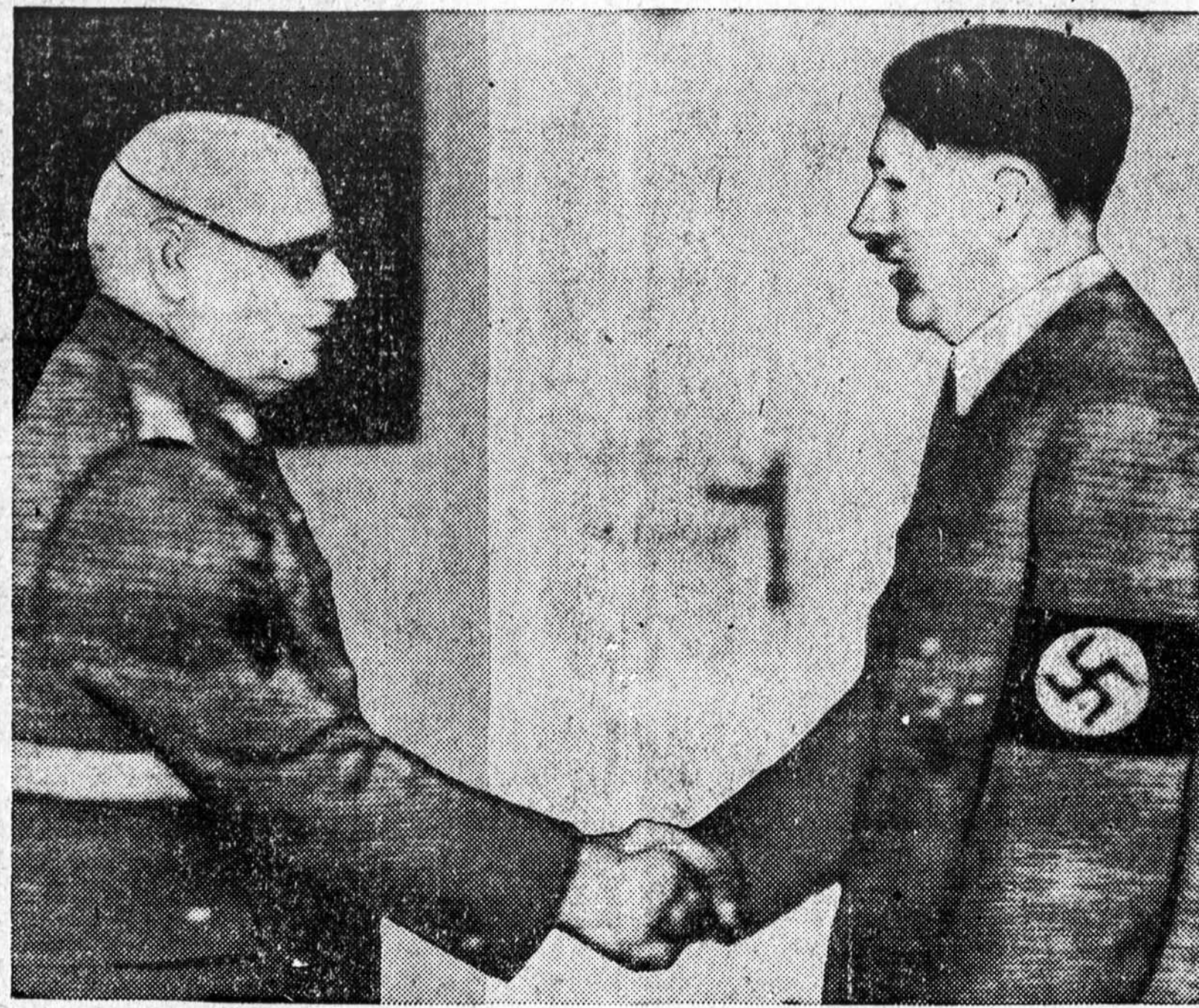
Apiplėšė Lietuvis (?) Gėlių Krautuvę

Vakar naktį jaunas banditas įsibrovė į Mrs. Mary Jakienės (lietuvis?) gėlių krautuvę, ties 1637 North La Salle street, ir pasigrobė \$52.

Apskundė darbo tarybai Pullmano kompanija

Pullman Standard Mfg. Co. liko apskusta nacionali darbo santykių tarybai. Kompanija kaltinama, kad atsisakė nuo kolektyvų derybų, taipgi laikė ginkluotus mušeikas jėgos ru muose ir boiler ruimy, taipgi reikalavo iš kiekvieno darbininko raštiškų raportų apie savo veikimą, taipgi apie kitus darbininkus.

Skundžiama kompanija ir dėl pašalinimo iš darbo vieno darbininko už organizavimą darbininkų ir reikalavimą kolektyvų derybų.

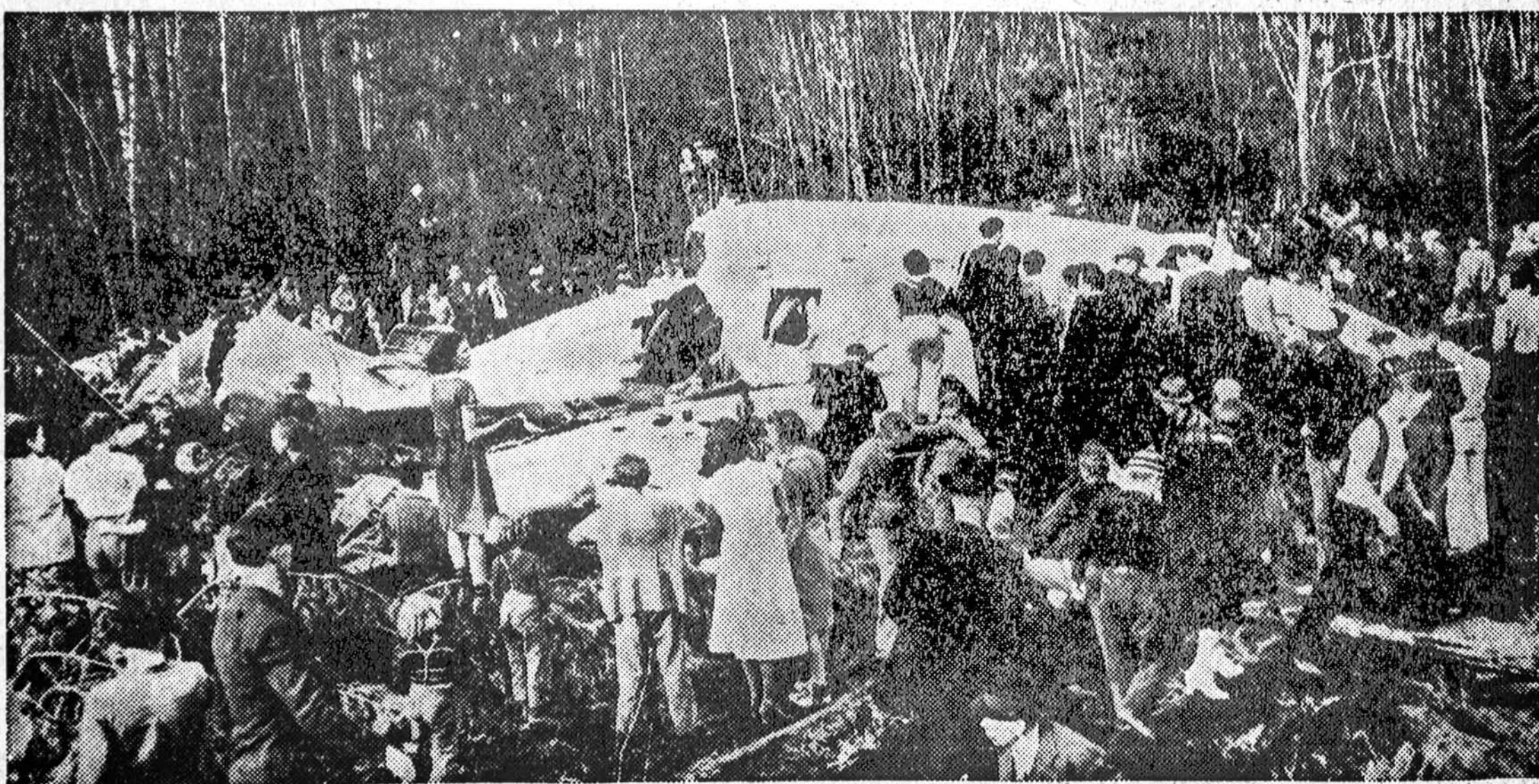
PRAHA. — Gen. Jan Syrový, viena'is čekų herojus, sveikinasį su Hitleriu, nuo kurio jis stengėsi savo tautą apginti.

PRAHA, ČEKOSLOVAKIJA. — Hitleris sveikinasį su studentais, savo šalininkais, kurie sprendžiant iš apraišiotų galvų, buvo čekų apkulti.

HITLERIS tariasi su armijos ir policijos vadais Hradcany palociuje, Prahoje.

ALDER, WASH. — Boeing kompanijos lėktuvo avarija, kurioje žuvo 10 žmonių.

S.L.A. 6-TO APSKRIČIO REZOLIUCIJA DĖL KLAIPĖDOS

Dar besikuriant nepriklausomai Lietuvai, ji buvo puolama rusų, vokiečių ir lenkų, kurie kėsinosi ją pavergti, ir viena tų agresingų tautų, Lenkija, pagrobė trečdalį Lietuvos teritorijos su istorine Lietuvos sostine.

Šiandien Lietuvai vėl gresia didelis pavojus, nes Vokietijos militarizmas, jau atkartotina sutremęs tautines sutartis ir žiauriai sunaikinęs Čekoslovakijos respubliką, gali atplėšti nuo Lietuvos Klaipėdą ir net uždėti savo leteną visai Lietuvai.

Hitlerio agentai Klaipėdos krašte organizuoja nacių burius, kurie demonstratyviškai rodo savo panieką Lietuvai, terorizuoja gyventojus, skleidžia smurto bei tautų neapykartos propagandą. Nuo to laiko, kai naciai laimėjo rinkimus į Klaipėdos seimelį, Lietuvos valstybės autoritetas Klaipėdos krašte tapo kuone visai sugriautas.

Todėl SLA 6 Apskričio konferencija 1939 m. kovo 19 d. pareiškia savo pasipiktinimą hitlerizmo agresingumu ir pragaistingu jo agentų veikimu Klaipėdoje. Jeigu naciai, iš tiesų, kėsintys pagrobti Klaipėdos kraštą, tai ši konferencija įgalioja 6 Apskričio valdybą pareikšti griežtą protestą, sušaukti masinį mitingą ir pasiųsti telegramas J. V. valstybės departamentui ir Klaipėdos statutą pasirašiusioms valstybėms.

Pagaliau 6 Apskričio konferencija pareiškia, kad tokio pavojaus akivaizdoje, Lietuvoje turėtų būti sudaryta vyriausybė, turinti plačiosios visuomenės pasitikėjimą ir paramą, nes tik tai sujungtomis visos tautos jėgomis Lietuva galės sėkmingai ginti savo teises, laisvę ir nepriklausomybę.

Vakar Chicagoje

● "Lenkija neatiduos nei vieno colio savo žemės, ypatingai Lenkijos Koridoriaus, svetimai valstybei be mušio." Tokį pareiškimą Chicago lenkams padarė Lenkijos generolas Marius Zaruski, atvykęs Amerikon vizitui. Jisai buvo maršalo Pilsudskio kavalerijos vadas.

● Daug galvijų, gabenamų į Chicago skerdyklas, žuvo, kai ekspresinis prekinis traukinys susidūrė su lokaliu prekinio traukiniu prie Ontarioville, Du Page apskrityje. Nuostoliai siekia kelis tūkstančius dolerių. Du gelžkeliųčiai buvo sužeisti.

● Policija areštavo 50 metų chigagietį Clarence Colby už girtuokliavimą ir triukšmavimą. Bet teisėjas Braude Colby paliovosavo, kai jis paaiškino, kad pelno pragyvenimą rydamas šobles alinių kostumerių palinksmimui. Teisėjui padarė savo gabumų demonstraciją prarydamas vienu kartu keturis kardus.

● Netoli 3826 Broadway, policija nušovė 40 metų piktadary Fred Boehm iš New Yorko. Jisai buvo ką tik pavogęs \$50 iš Western Union telegramų stoties ties tuo adresu.

● Vakar apskričio kalėjime North Shore gelžkelio motormonas Van R. Grooms pradėjo 40 dienų terminą už "girtą važiavimą". Grooms buvo motormonas traukinio, kuris lapk. 24, 1936 metais įvažiavo į eleveiterio traukinį prie Granville stoties, užmušdamas 11 žmonių.

● 49 metų chigagietis John Ziganko, 5050 S. Wells street, užsimušė nukritęs 75 pėdų nuo kopečių Inter-Lake Iron Company dirbtuvė.

● Vakar Chicagoje nusižudė trys žmonės. Visi paliko po raštelį, kad yra apvilti gyvenimu ir nebeori ilgiau vargti šioj ašarų pakalnėje.

Savižudžiai buvo 22 metų Helyn Gordon, 22 metų moteriškė — du kartu vedusi ir du kartu persiskyrusi; bedarbis Alfred Hawkins, 49, nuo 660 Gordon street, ir 68 metų nevedusi moteriškė Alice Kerr, nuo 202 S. Troy.

● Vakar Chicago Sherman

Viešbutyje prasidėjo 26-ta metinė konvencija Nacionalės Atmatų sąjungos. Dalyvauja 600 delegatų.

● Federalė valdžia užvedė bylą vietos fed. teisme reikalaujama \$2,500,000 iš mirusio Samuel Insull'o palikimo už nesumokėtus income taksus ir social security mokesčius.

● Beškodamas su žmona alinėj ties 635 Webster avenue, širdies liga pasimirė Ernest Keddies, 46 metų chigagietis. Gyveno adresu 3700 Southport avenue.

● Čekoslovakijos konsulas Chicagoj Antonin Holy vakar paskelbė, kad konsulatas veiks ir toliau kaip veikęs. Jungtinių Valstijų protestas Vokietijai ir atsisakymas pripažinti Čekoslovakijos užgrobtą, duoda tolimesniam konsulato veikimui legalį pamatą. Konsulatas Chicagoj veiks toliau gal metus, o gal ir ilgiau.

● Visi angliškai laikraščiai Chicagoj labai plačiai rašė apie Klaipėdos reikalus. Kai kurie laikėsi bešališkai. "Times" ro-dė didelį prielankumą lietuviams.

● Vakar apskričio kalėjime North Shore gelžkelio motormonas Van R. Grooms pradėjo 40 dienų terminą už "girtą važiavimą". Grooms buvo motormonas traukinio, kuris lapk. 24, 1936 metais įvažiavo į eleveiterio traukinį prie Granville stoties, užmušdamas 11 žmonių.

● 49 metų chigagietis John Ziganko, 5050 S. Wells street, užsimušė nukritęs 75 pėdų nuo kopečių Inter-Lake Iron Company dirbtuvė.

● Vakar Chicagoje nusižudė trys žmonės. Visi paliko po raštelį, kad yra apvilti gyvenimu ir nebeori ilgiau vargti šioj ašarų pakalnėje.

Savižudžiai buvo 22 metų Helyn Gordon, 22 metų moteriškė — du kartu vedusi ir du kartu persiskyrusi; bedarbis Alfred Hawkins, 49, nuo 660 Gordon street, ir 68 metų nevedusi moteriškė Alice Kerr, nuo 202 S. Troy.

● Vakar Chicago Sherman

Jauni pabėgėliai yra Joseph Henegen, 15 m. amž., ir jo brolis Martin, 16, nuo 317 S. Maplewood ave., Harold Chilton, 15, nuo 524 Jackson Boulevard, ir Ralph Neffird, 15, nuo 2348 Monroe street.

Skelbimai Naujienose luoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.